

7 ноября. Праздник Октября. Сейчас в Беларуси он называется «День Октябрьской революции», в России – «День воинской славы России»: этот день в 1941 году на Красной площади в Москве прошел военный парад в ознаменование 24-й годовщины Великой Октябрьской социалистической революции.

Отмечать день свершившейся революции начали в далеком 1918 году демонстрациями и военными парадами. В СССР 7 (25 октября по «старому» стилю) и 8 ноября были выходными днями. «Октябрьские» - так эти дни назывались в народе, торжественно и весело отмечались в СССР. Вернемся и вспомним несколько фактов, которые произошли в разные годы в дни октябрьских праздников.

В ноябре 1917 года в местечке Молодечно (городом Молодечно стал спустя 12 лет, в 1929 году) открылся 3-й съезд 10-ой армии, который создал Временный революционный комитет 10-ой армии во главе с солдатом-большевиком В.И.Яркиным, в местечке установилась Советская власть, которую возглавил районный комитет РСДРП (секретарь В.Ф.Шарангович, к сведению, в 2017 году исполнилось 120 лет со дня его рождения). В ноябре 1967 года, т.е. спустя 50 лет, появились мемориальные доски о тех событиях на здании типографии «Победа» (район авто- и железнодорожного вокзалов), где в 1917 году размещался военный революционный комитет 10-ой армии Западного фронта; и на здании филиала обувного объединения «Луч», где с ноября 1917 по февраль 1918 года размещался Молодечненский Совет рабочих, крестьянских и солдатских депутатов (сейчас - это площадь Старое Место).

Вашему вниманию предлагается подборка документов за 1920-1930-е годы, выявленных в фондах польского периода, в которых содержатся сведения о попытках проведения мероприятий, приуроченных к годовщинам Октябрьской революции на территории некоторых поватов Виленского и Новогрудского воеводств.

K O M I S J A
Policji Państwowej
Powiatu wilejskiego
Dnia 9/XI 1925 roku
L.dz. 8758

D o

/ według rozdzielnika /

48

Meldunek sytuacyjny za dzień 6, 7 i 8/XI.1925 roku

I. Pkt. W dniu 8 b.m. około godz. 11-ej 2-eh żołnierzy straży sowieckiej około wsi Krugle gm. Olkowskiej przekroczyli granicę na 200 mtr. na stronę polską, usiłując zabrać pasażerów przy granicy było mieszkańcó wsi Kobyle, odległej od wsi Krugle o 600 mtr.

Patrol K.O.P. spostrzegłszy to, dała 2 strzały do żołnierzy sowieckich, poczem ci ostatni wycofując się na swoje terytorjum dając jeden strzał do patroli polskiej.

Dochodzenie prowadzi D-ca 2-iej kompanji O.P. wspólnie z komendantem posterunku.

II. Pkt. W dniu 7/XI r. b.m. o godz. 7-ej wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem podczas suszenia lnu spaliła się kłaznia na szkodę mieszkańca wsi Sieliszcz, gm. Gródeckiej Kozła Jana /nar. w pow. białoruskiej / Straty wynoszą 250 złotych.

Dochodzenie prowadzi posterunek P.P. w Gródku.

III. Pkt. W nocy z dnia 7 na 8 b.m., nie wykryci dotąd sprawcy wywiesili na szpocie vis a vis depo stacji Mołodeczno odezwę komunistyczną pod tytułem: "do wszystkich pracujących Zachodniej Białorusi", podpisana przez Centralny Komitet K.O.P. Z.B.

Dochodzenie prowadzi komendant posterunku adm. Mołodeczno wspólnie z posterunkiem Policji Politycznej.

O t r z y m u j ą :

K A S P R Z Y C K I K o m i s a r z
Komendant Policji Państwowej
Powiatu wilejskiego

Prokuratura wilejska
prokurator VIII rewiru w/m
3-iej Brygady K.O.P. w/m
płz. Urz. St. dla rejestracji
Poz. Policji Politycznej

Об обнаружении в ночь на 08.11.1925 года на сарае возле депо станции Молодечно прокламации с революционным содержанием "Ко всем трудящимся Западной Белоруссии". Документ от 09.11.1925 г.

Из оперативной сводки Вилейской поватовой коменды государственной полиции всем постурункам повата.

ЗГА в г.Молодено Ф.10.Оп.1.Д.77.Л.48.

Prezydent Wojewódzki P.P.
Rząd Sędziczy
w Nowogródku
L.Dz. 568/P

Nowogródek, dnia 31.I.1928 r.

Polcja polska do ZSSR na
okazji 10-lecia rewolucji
 październikowej.

Do

Wszystkich Panów Komendantów Powiatowych P.P.

w

Województwie

W związku z przypadającym w dn. 7 listopada rb. 10-leciem rewolucji październikowej w Rosji poszczególne partie komunistyczne otrzymały od Kominternu zlecenie wzmożenia agitacji na rzecz komunizmu i ZSRR, a jako jedną z jej form zorganizowanie delegacji do ZSRR celem wzięcia udziału w "kongresie Przyjaciół ZSRR", oraz zapoznanie się ze stosunkami i życiem mas pracujących w Rosji sow.

Akcję taką rozpoczęły również elementy wyrotowe w Polsce, i po Petraktacjach przedstawiciele kilku organizacji /KPP, PPS-Lew, NPCh Sel.-Rob.-Lew. Poalej-Sjon-Lew. i Stow. Wolnomyśl. Pol/ na międzypartyjnej konferencji w dn. 31.X.r. w Warszawie utworzony został "Centralny Komitet dla wysłania delegacji robotników i chłopów Polskich do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich" z Prezydentem Wykonawczym na czele w składzie: Warski, Sochacki /oba z KPP/D-r Wierkiewicz, Wojewódzki, Ballin/wszyscy trzej z NPCh/ i Czuczmał/Selrob/.

Poalej-Sjon-Lew. akcesu do tegoż Komitetu nie zgłosiła. Wapomniane Komitet uchylił w tymże dniu tekst odezwy, która podkreśla znaczenie 7 listopada 1927 r., omawia fakt 10-letniego istnienia ZSRR i nawołuje masy pracujące Polski do zapoznania się "ze zdobyczami budowy socjalizmu i zmanifestowania swej solidarności z robotnikami i chłopami ZSRR we wspólnej walce przeciwko wojnie, przeciwko rządowi burżuazji, o nowy ustrój społeczny na całym świecie".

Odezwa powyższa, pomieszczona następnie w Nr. 1 Biuletynu wspomnianego Komitetu, podpisywane osoby: Stanisław Ballin - poseł /NPCh/, Jakób Berman /Zw. Akad. Młodz. Socjal. "Pochodzenia". /Maksym Czuczmał - poseł /przewodniczący: Ukr. Młodz. Rob. Socjal. Zjednoczenie Sel.-Rob./ Andrzej Czuma /Sekret. General. PPS.-Lew./, Edward Grabowski - adwokat, Kazimierz Grochulski, Władysław Górski /Zw. Niezależ. Młodz. Socjal. "Życie"/, Jan Hempel - literat, Leopold Kronenberg /sekretarz KC. Niezależ. Socjal. Partji Pracy/, Kuzma Kruk - radny m. Wilna, Jerzy Sochacki - poseł /KPP/, Antonina Sokolich - literatka, dr. med. Estera Stróżecka, Franciszka Sypułowa, Adolf Warski - Warszawski - poseł /KPP/, Cyryl Walicki /czł. CK. Ukr. Młodz. Rob. Socjal. Zjednoczenie Selrob-Lew./, Tadeusz Wieniawa-Długoszewski - redaktor, Sylwester Wojewódzki - poseł /NPCh/, Jakób Wojtkiewicz - poseł /KPP/, Karol Wójcik - czł. Zarządu Kasy Chorych m. Warszawy.

Delegacja polska składała się z 12 osób: dr. E. Stróżecka, członek Zarządu Stowarzyszenia Wolnomyślicieli Polaków, znana działaczka socjalistyczna-robotnik Łódzki Łuczak, też członek stowarzyszenia Wolnomyślicieli, poeta Stanisław Stanczyński, ekonomista Jerzy Byng, Józef Gołdziejowski, robotnik działacz związkowy, sekretarz Zw. Rob. Drzewnych w Warszawie, Czesław Jasiński, nauczyciel gimnazjalny Baczynski, górnik w Zagłębiu Dąbrowskim, z kopalni Wilowice i inni. Sam poseł Sochacki jest reprezentantem Komitetu Międzynarodowego wysłania delegacji do ZSRR. Komunikując powyższe polecam zebrać w drodze pilnej bliższe dane, oraz daty personalne i ewent. ladsze informacje odnośnie osób, będących członkami polskiej delegacji do ZSRR, jak również ustalenia, które z nich wyjechały tam w drodze nielegalnej i przesłanie tych szczegółów., Urzędowi Sędziemu w terminie do 14 lutego rb. włącznie.

Z Komendanta Wojewódzkiego P.P.

О направлении делегации от КПП и других партий Польши в СССР для принятия участия в праздновании 10-й годовщины Октябрьской революции. Дата документа 31.01.1928 г.

Из сообщения Новоградской воеводской комендатуры госполиции всем поветовым комендатурам.
ЗГА в г. Молодечно Ф.14.оп.1.Д.32.Л.400.

W sprawie przygotowań komunistycznych na dzień 6, 7, 8, 10 i 11-go listopada r.b.

Do

.....
Wszystkich Komendantów Poster. P.P.
w powiecie.

W uzupełnieniu psima tutaj z dnia 4.X.r.b.L.270/tj powiadamiam, że z okazji obchodu jedenastej rocznicy rewolucji październikowej w ZSSR./7 i 8.XI.r.b./, obchodu piątej rocznicy powstania krakowskiego/6.XI./ oraz X-tej rocznicy Wskreszenia niepodległego Bytu Państwa Polskiego /10 i 11-go listopada/, czynnikami kierującymi organizacjami komunistycznymi wydany został polecenie ~~XXXX~~ Rejonowym Komitetem w Giełbokiem, Postawach, Widzach i m.c. do przeprowadzenia na terenie Województwa Wileńskiego większej akcji w formie usiłowań urządzenia masówek, zebran, demonstracji, kołportarza bibuły, wywieszania sztandarów i transparentów.

W związku z tem polecam zwrócić uwagę nie tylko na zewnętrzne wystąpienia/demonstracje, masówki etc/ a również należy zainteresować się takimi objawami, które narazie nie są należycie oceniane. Należy zwrócić uwagę, czy w okresie poprzedzającym w. mieniony wyżej czasokres 6.11.XI.r.b. nie będzie obserwowane wzmożenie akcji, skierowanej przeciwko organizacji Strzeleckiej, ugrupowaniom białoruskim niekomunistycznym i innym organizacjom przychylnym do Rządu i Państwa Polskiego.

Dla uzyskania bliższych informacji odnośnie zamierzeń czynników komunistycznych polecam, wszystkim Komendantom Posterunków wzmożyc wywiad i zarządzić należytą obserwację, aby w okresie przed i w czasie projektowanych obchodów nie dopuścić do wywieszania sztandarów, urządzania masówek, zebran demonstracji, kołportarza bibuły i czynienia nadpisów na murach, obiektów rządowych oraz urzędów. Komendantom Posterunków granicznych polecam nawiązać kontakt z organami KOP w sprawie przedsięwzięcia zarządzeń ochronnych na granicy dla przeciwdziałania ewent. usiłowaniom urządzenia demonstracji w pobliżu granicy.

W końcu zwracam uwagę, że projektowana przez komunistów kampanja zwraca się również przeciwko obchodowi X-tej rocznicy Wskreszenia niepodległego Bytu Państwa Polskiego w dniu 10 i 11.XI.r.b. i że nie są wykluczone próby ze strony (ze strony) elementów komunistycznych i komunistujących, aby w tych dniach zakłócić spokój i przebieg uroczystości.

Z uwagi na powyższe, do jakiegokolwiek wystąpienia komunistów i elementów komunistującego w tych dniach nie należy bezwzględnie dopuścić.

O przebiegu dnia 6, 7, 8, 10 i 11-go listopada w razie jakiegokolwiek wystąpienia polecam donosić mi natychmiast telefonicznie, zaś meldunki negatywne nie-nadsyłać.

Za całkowity stan bezpieczeństwa w okresie 6-11-go listopada, racjonalne i należyte pełnienie służby czynię osobście odpowiedzialni Komendantów Posterunków.

Komendant Powiatowy P.P.

[Podpis]
/majdowski, podkom./

Об усилении бдительности государственной полиции в связи с подготовкой КПЗБ на территории н.п. Глубокое, Поставаы, Видзы, Молодечно демонстраций и массовых выступлений в день 11-ой годовщины Октябрьской революции. Дата документа от 03.11.1928 г.

Из сообщения Вилейского поветового коменданта государственной полиции всем постерункам повета.

ЗГА в г. Молодечно Ф.10.Оп.1.Д.83.Л.18.

Прэч з акупацыяй Манджурый.

ЧАМУ ФАШЫСТЫ АРГАНІЗУЮЦЬ

КАМУНІСТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ ПОЛЬШЧЫ
(Сэкцыя Камуністычнага Інтэрнацыяналу)
КАМУНІСТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

Пролетары ўсіх краўд, алучайцеся!
Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!
Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
Visi šalių proletarai, vienykitės!

ЧЫРВОНЫ СЬЦЯГ

ГАЗЭТА
ЦК КПЗБ

№ 9 (87)

ВІЛЬНЯ, СЬНЕЖАНЬ 1931 г.

Цана 15 грошаў.

Праз рашучую барацьбу з акупантамі ляжыць шлях да нацыянальнага вызваленьня.

Устаўскі ўрад ратуецца ад горада рчага крызысу павялічэньнем грабежства, вызыску, нацыянальнага ўціску на паняволеных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Беззямельле, беспрацоўе, голад, руйнуючыя падаткі, прасьледваньні за родную школу, выганяньне з працы беларусаў, літоўцаў і яўрэяў, прасьледваньне за беларускую рабоча-сялянскую мову, кніжку, вечарынку, разгромы беларускіх, яўрэйскіх і літоўскіх масавых арганізацый, насільная полонізацыя — вось жыцьцё-быцьцё пад польска-панскай акупацыяй.

Зусім інакш там за мяжой, у пралятарскай дзяржаве, дзе ўлада ў руках рабочых і сялян. Там, у Савецкай Беларусі, пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі будзецца сацыялізм. Там не хапае рабочых рук на разьвіцьцё прамысловасьці, на перабудову адсталлага дробнага сельскага гаспадарства ў аб'ектывную, бяз меж, з машынамі сацыялістычную гаспадарку. Адмятаючы няшчадна з дарогі контррэвалюцыянераў, беларускіх і іншых шовіністаў савецкай ўлада разьвівае беларускае школьніцтва, пісьменьніцтва, культуру.

Для працоўных Зах. Беларусі ўсё больш вачавідна, што выхад з голаду, беспрацоўя, галечы ляжыць у рэвалюцыйнай барацьбе, што ім трэба ісьці па прыкладу сваіх вызваленых братоў. Усё больш масава і рашуча выступаюць рабочыя і сяляне супроць панска-польскай акупацыі, супроць капіталістычна-абшарніцкай эксплёатацыі, палонізацыі. Рабочыя на фабрыках вядуць забастовачную барацьбу супроць капіталістаў і іх ураду. Тысячы і тысячы беспрацоўных бурнымі дэманстрацыямі, масоўкамі рашуча дамагаюцца хлеба і працы.

Магутнай хваляй уздымаецца рэвалюцыйная нацыянальна-вызваленчая барацьба працоўнага сялянства. Масавая ня плячыць падаткаў, праганяюць экзэкутараў і паліцыю, ня ідуць на кулацкую камасачыю, на шарваркі. Сяляне Берасьцейшчыны вядуць гераічную арганізаваную барацьбу супроць падатковай грабежы, шарварковай паншчыны, абшарніцкага і ліхварскага вызыску супроць грабежы зямлі і нацыянальнага ўціску, ламаюць белы тэрар, вызваляюць палітзняволеных. Нянавісьць сялян да акупацыі, да пануючых клясаў, выліваецца і ў няшчаднай справе з катамі працоўных мас, з найбольш яркімі акупантамі. Нярэдка выпадкі зьбойства шпікоў, паліцыянтаў, афіцэраў. Нядаўна быў зроблены замах на старшыню абшарніцкай арганізацыі Юндзіла. Сяляне з дымам пус-

каюць маэнткі, пастарункі, польскія школы.

Працоўныя сяляне, накіроўваючы агонь сваёй барацьбы супроць акупантаў, няшчадна распраўляюцца і з іх агентамі і саюзнікамі — беларускай буржуазіяй і іх нацыянал-фашыстоўскімі партыямі.

Каб падавіць узрастаючую рэвалюцыйна-вызваленчую барацьбу працоўных мас, каб расчысьціць шлях для нападу на СССР, фашыстоўскі ўрад праводзе шалёны белы тэрар. Дзесяткі рабочых і сялян ужо павешаны праз паліявыя суды. Карныя экспэдыцыі, разграмляюць і нішчаць цэлыя вёскі, арыштоўваюць сотні сялян, душыцца школа ў роднай мове, разграмляюцца арганізацыі нацыянальна-вызваленчага руху (ТБШ і інш.). Фашысты ладзяць крываваыя пагромы над яўрэйскімі працоўнымі.

Далоў крывавае панаваньне акупантаў! Далоў падрыхтоўку нападу на Савецкую Беларусь і на ўвесь СССР! — вось які адказ даюць фашыстоўскаму ўраду і яго агентам працоўныя масы Заходняй Беларусі. Узмоцнім жа барацьбу супроць усялякае правае нацыянальнага ўціску ў школе, гміне, войску, на фабрыцы, чыгунках і г. д.

Змагаючыся за штодзённыя патрэбы, за зямлю бяз выкупу, разгорнем барацьбу за дзяржаўную школу ў роднай мове, дапаможам сваім дзецям весці барацьбу ў школах за родную мову, супроць палонізацыі і фашызацыі, за

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ПРЫГІЁТ.

Мы, сяляне, вёскі Заполья (Навагрудчына) увесь час ўпарта вядзем барацьбу за родную школу. Акупанты зачыняюць беларускія школы, тэрарам, хітрасьцямі і абяцанкамі хочучь сарваць барацьбу за родную школу. Пад нашым масавай барацьбы фашыстоўскай ўлады адчынілі так званую беларускую школу, дзе выкладаюць на лацінцы і дзе таксама, як і ў польскіх школах, дзяцей фашызуюць і апалячваюць. Мы барацьбы за родную школу ня спынім, падтрымаем барацьбу нашых дзяцей і ўнутры школ.

У нас таксама пазачынены ўладай усе гурткі ТБШ, разгромлена маемасьць гэтых гурткоў і арыштавана шмат сяброў. У Шчорсах, Запольлі, Руткавічах і шмат якіх мясцох гурткі ТБШ працавалі сярод сялянства і мелі з боку іх шырокае падтрыманьне і спягаду. Сярод сялян ідзе падрыхтоўчая праца, каб адбіваючы белы тэрар, ізноў за-снаваць гурткі ТБШ. Мясцовы.

выдачу абутку, вопратка, кніжак. Усёй грамадой прагонім самых ярых палонізатараў-настаўнікаў, назначаных войтаў, сольтусаў, чыноўнікаў. У школах, самаўрадах, установах усёй грамадой будзем уводзіць беларускую мову, гутарыць толькі па-беларуску. Будзем арганізоўваць масавыя дэманстрацыйныя выступленьні, праводзіць байкот прадстаўнікоў акупацыі, ладзіць школьныя забастоўкі, зрываць і нішчыць гербы акупацыйнай улады, ладзіць контр-дэманстрацыі і паходы супроць дзяржаўных урачыстасьцяў і працэсіяў.

Пераможная барацьба супроць нацыянальнага ўціску можа быць пераможнай толькі тады, калі яе вядуць арганізавана. У адказ на разгромы рабоча-сялянскіх арганізацый усёй масай будзем уваходзіць у гурткі ТБШ, выбіраць сялянскія камітэты, арганізоўваць дружыны самаабароны і іншыя масавыя арганізацыі.

Толькі ў барацьбе працоўных мас усёй нацыянальнасьцяў супроць капіталістаў і абшарнікаў, толькі ў супольным баявым саюзе з рабочай клясай і пад яе кіраўніцтвам, пад кіраўніцтвам Камуністычнай Партыі ляжыць шлях да сацыяльнага і нацыянальнага вызваленьня.

Прагонім вон з нашых шэрагаў панагатараў акупантаў — беларускіх нацыянал-фашыстаў!

Ні граша падатку не плаціць фашыстоўскаму ўраду голаду, акупацыі, шыбеніц, беспрацоўя!

Далоў капіталістычна-абшарніцкую польскую акупацыю!

Няхай жыве права на самавызначэньне паняволеных народаў аж да аддзяленьня!

ПАСЛЫ «ЗМАГАНЬНЯ» ЗНОУ ПАД СУДОМ.

Рабоча-сялянскія паслы са «Змаганьня» ужо колькі год сядзяць у турме з што баранілі інтарэсы рабочых і сялян. Фашыстоўскі суд іх судзіць за кожнае рэвалюцыйнае выступленьне з тым, каб пабольшыць ім доўгія годы катаргі. 21-га сьнежаня ў Вільні адбыўся зноў працэс над выбранцамі народу Гаўрылікам, Крынчыкам, Вальнцом і Дварчанінам. Кожны з іх атрымаў па 8 год катаргі без залічэньня адседжанага часу. Працоўныя, сабраўшыся на судзе, наладзілі бурную дэманстрацыю, а паслы выкрыківалі лезунгі: «Далоў фашыстоўскую акупацыю!», «Паны, мы хутка па-зім вас на сваё месці!», «Нас вызваіць рэвалюцыя!»

„Няхай ведаюць сяляне, што толькі рабочая партыя, толькі большавікі стаяць гарой, і да канца стаяць, супроць капіталістаў, супроць абшарнікаў, за інтарэсы яднейшага сялянства і ўсіх працоўных“.

(Ленін)

Гхнуць фабрычныя коміны—расьце лес шыбеніц.

**АВЫМ МАГУТНЫМ НАЦІСКАМ РАСКІДАЕМ
ЛЕС ШЫБЕНІЦ!**

рызае кроў працоўных пад пятой ёско-панскіх акупантаў. Ужо выкана-сала 50 сьмяротных прыгавараў паля-суду на Заходняй Беларусі! У Шчу-не павешаны батрак, у Горадні — два тэдых рабочых, у Вільні — рабочы-нец, у Сьвенцянах — селянін, у Бара-навічах — 7 рабочых чыгуначнікаў, у Брэ-сткі — селянку і г. д.

У Баранавічах на турэльным двары ўведзены былі тры шыбеніцы; тут жа бралі прадстаўнікі акупанцкай ўла-ды два пракуроры, начальнік турмы, ка-ндэнт паліцыі, кат Маціоўскі, які за-ошнага павешанага атрымоўвае 450 зло-ых, і поп Лапатынскі. Уся гэтая сволач працягу пяці гадзін выконвала свае зрыавыя абавязкі над барцьбітамі. Ра-бочы Цьвірко і іншыя асуджаныя з агі-дай адкінулі папоўскую «папошнюю паце-ху» і кідалі акупанцкіх крывасомак па-грозы, што працоўныя масы адасьцяць за іх сьмерць.

Часы і слава героям — барацьбітом!
Вывец масавы барацьбой нашых братоў
з фашыстоўскіх кіпцяў!

**ПАДАТКІ ЗЬВІРАЮЦЬ НА КАМЕННЫЯ МА-
ГІЛЫ ДЛЯ ПРАЦОУНЫХ.**

Фашыцкі ўрад на дэмаганьне голод-ных і беспрацоўных хлеба і працы дае кулі і турмы. Ужо тысячы і тысячы рабочых і сялян гібеюць у каменных мяшчых акупанцкіх турмаў. Ужо не зьмяшчаюцца ў фашыцкіх казэматах арыштаваныя барацьбіты за фабрыкі,

**Фашыстоўскі ўрад рыхтуе кривавую расправу на Берасьцейшчыне. Узмоц-
ненай барацьбой супроць фашыстоўскага ўраду, масавым адпорам беламу
тэару падтрымаем барацьбу працоўных Берасьцейшчыны!**
НЕДАПУСЬЦІМ ДА ІХ РАЗГРОМ!

**Не дапусьцім да разбіцця рабоча-
сялянскага саюзу.**

Ва ўсёй Польшчы ўсе больш расьце бес-працоўе. Тысячы і тысячы беспрацоўных выступаюць на вуліцах гарадоў і патра-буюць працы і хлеба. Яны выступаюць супроць фашыстоўскага ўраду капіталі-стаў і абшарнікаў, які адзіных віноўнікаў беспрацоўя, голаду, тэару і вайны, гра-мяць магістраты, паліцыі ваяводаў, друж-на ўсёй грамадой зьгоняюць склады з харчамі ў буйных капіталістаў, гандля-роў і казны ды дзеляць паміж сабой.

Фашыстоўская дыктатура стараецца здвінуць барацьбу беспрацоўных нагай-кай, куляй, шыбеніцамі, адначасна кі-даецца на розныя манэўры, каб ачмуціць масы. Урад, нібы ў мэх дапамогі гала-дуючым беспрацоўным, цяпер пачаў рас-селяць беспрацоўных па вёсках. Такія выпадкі былі ў Лышчыцкай, Владаўскай і Маларыцкай гмінах, Палескага ваявод-ства. У некаторых мясцох на 4 хаты да-юць аднаго беспрацоўнага, а ў некато-рыя — па 2-х беспрацоўных, а то і проста цэлую групу на вёску з той мэтай, каб сяляне самі ўзяліся карміць беспрацоў-ных. Зразумела, што сярод іх ёсьць ня мала шпікоў.

Працоўныя сяляне! Фашыстоўскі ўрад бачыць, што працоўнае сялянства ма-сэва адмовілася плаціць падаткі, го-ніць вон экзэкутараў і паліцыю, дык ён ідзе на іншыя манэўры, каб вы-ціснуць з вас апошнія сілы, каб увесь

зямлю і ўладу. Таму фашыцкі ўрад у дзяржаўным бюджэце гэтага году ўключыў 16 мільёнаў злотых на будаў-ніцтва новых турмаў.

Вы, працоўныя сяляне, гібеце ў хат-ках-развалюшчах часта-густа разам з жывёлай, якая яшчэ ўцалела ад сэквэ-стратараў. А ўрад за вашыя кривавыя грошы будзе для нас новыя турмы.

У гэтым годзе была пабудавана ў Ба-ранавічах турма на 1000 чалавек, па-большана і разбудавана турма ў Бела-стоку, узводзяцца новыя каменныя магілы для рэвалюцыянераў у Нава-грудку, Лідзе і г. д.

**Будуйце, паны, на сваю пагібель! Не-
далёка той час, калі працоўныя масы сва-
ёй караючай рукой вывалюць вас з па-
лацаў і кінуць за вастрожныя краты.**

**«КАЛІ ХОЦЬ АДНАГО АДДАСЬЦЕ ПАД ПАЛЯ-
ВЫ СУД — МЫ РАЗГРОМІМ УШЧЭНТ УСЮ
ПАЛІЦЫЮ».**

Так мы казалі на сваёй тысячнай дэ-манстранцы ў Волчыне, якую ладзілі ў знак салідарнасьці з барацьбой палі-вязьняў у турмах. Баявая самаабарона дэманстрантаў разам з усімі намі, з усёй масай, некалькі разоў адбівала налёты паліцыі. Дайшло нават да перастрэлкі, у часе якой двух паліцыянтаў прыбілі да паўсьмерці. Але падасьпеўшыя новыя банды паліцыі змаглі нас распарушыць.

Гэтае выступленьне прыдало нам ба-дзёрасьць. Мы пераканаліся, што ў гра-мадзе сіла, што паліцэйскіх груганоў ня тк трудна к чорту прагнаць. Лоўка спра-ўлялася наша самаабарона.

цяжар крызысу пэралажыць на вашыя плечы, каб натравіць сялян на рабочых. Урад хоча разьбіць адзіны супольны рэвалюцыйны фронт барацьбы рабо-чых і сялян. Ужо кулакі пачалі вас на-траўліваць на беспрацоўных, якія пры-ходзяць з гораду, каб распаліць паміж вамі і беспрацоўнымі нянавісьць, што так патрэбна для фашызму, бо яму лягчэй будзе ў наасобку задушыць рэ-валюцыйную барацьбу.

Не плаціць ніякіх падаткаў, штра-фаў, ні зярна ні будзем плаціць ўра-ду голаду, акупацыі, тэару і вайны; На сходах, мітынггах, дэманстрацыях дамагаймся дзяржаўнай беззваротнай дапамогі для беспрацоўных гораду і вёскі.

Няхай жыве баявы саюз рабочых і сялян у барацьбе супроць фашыстоў-скага ўраду капіталістаў і абшарнікаў.

**БРЭСТШЧЫНА ПА БАЯВОМУ ПРАВЛЯЛА
ГАДАВІНУ КАСТРЫЧКАВАЙ
РЭВАЛЮЦЫІ.**

Па далёка няпоўных вестках рабо-ча-сялянскіх карэспандэнтаў „Чырво-нага Сьцяга“ падаем выступленьні сялян Берасьцейшчыны ў гадавіну Кастрычнікавай рэвалюцыі:

Каля Кобрына было чаладжана 10 масовак, якімі ахопена 300 чала-век, каля Пружан было праведзена некалькі дзсяткаў масовак і вывешана 12 чырвоных сьцягаў. Картуз-Бяро-за — некалькі масовак і 5 сьцягаў. Ан-

топаль — вывешана 4 сьцягі. Волчыні праведзена 15 масовак, якімі ахоп-лена 350 чалавек, вывешана 15 сьця-гаў. Высоцк — 14 масовак, 400 чалавэ-20 сьцягаў. Каменец-Літоўск — 15 ма-совак, 400 чалавек. Лышчыцы — 3 ма-соўкі, 100 чалавек, 10 сьцягаў. Чэрыя-віцы — вывешана 5 сьцягаў. Дамачова — 7 масовак. Владава — 10 масовак, 100 чалавек, 15 сьцягаў. Падгорскі ра-ён — вывешана 25 сьцягаў.

Усе гэтыя масоўкі праходзілі пад лэзунгамі ўзмацненьня барацьбы суп-роць падрыхтоўкі вайны, барацьбы ў абарону СССР, проці фашыцкага ўраду за рабоча-сялянскі ўрад, за фаб-рыкі, зямлю і ўладу.

Баявая дэманстрацыя

У нашай вёсцы Ластаўка адбылася дэ-манстрацыя 7-га лістапада ў гадавіну Кастрычнікавай рэвалюцыі, якая 14 год назад зваліла панюў ды пра ў Расіі. Ча-лавак набралася звыш 500. Вывешана было 15 чырвоных сьцягаў з рэвалю-цыйнымі лэзунгамі. Прыйшлі тры палі-цыянты, каб разганяць дэманстрацыю, але зьнюхаўшы баявы настрой сялян па-дабралі поды ды па загуменьню ўцяклі з вёскі. **Моцны.**

Вайна набліжаецца.

Імпэрыялістычная японская армія за-хапіла ўжо ўсю Паўднёвую Манчжурыю. 20 мільёнаў кітайскага народу знаходзіц-ца ў драпежніцкіх капцюрох японскіх ім-пэрыялістаў.

Непрастанныя правакацыі з боку япон-скіх уладаў іскрава паказваюць што сусь-ветныя імперыялісты хочуць справака-ваць Савецкі Саюз да вайны з Японіяй.

Імпэрыялісты ўсяго сьвету, у тым ліку і ўрад фашыстоўскай дыктатуры Пілсуд-зкага, цалкам стаяць на баку імперыялі-стычнай Японіі.

Фашыстоў-скі ўрад Пілсудзкага, выглашаючы ашу-канчыя фразы аб міру, аб разбраеньні, вядучы нават дыплёматычны перагаво-ры з урадам СССР нахонт ненападу, ро-біць усе гэта толькі зьнарок, каб затаіць свае істотныя мэты, каб усьпіць чуй-насьць рабочых і сялян Польшчы.

Японія і Польшча, як перадавыя атра-ды сусьветнага імперыялізму, хочуць раз-зам ударыць на СССР з двух бакоў: з Усходу і з Захаду.

СССР шчыра хоча міру і будзе за яго заўсёды змагацца, але адначасна ён бу-дзе пільна сачыць за сваімі ўласнымі ініцыямамі.

Барацьба супроць імперыялістычнай вай-ны, за мір для СССР, павінна быць сьці-сла зьвязана з нашай штодзённай ба-рацьбой. Не плаціць ніякіх падаткаў фа-шыстоўскаму ўраду, бо яны ідуць на вайну, не ўступаць і не плаціць узносаў на ЛОППІ, раскладваць арганізацыі «Стрэльца», вёсць рэвалюцыйную агіта-цыю сярод войск і г. д.

Контррэвалюцыйныя верхаводы ППС, Бунду і «Строніцтва Людовага», белару-скія нацыянал-фашысты кідаюць ашу-канчыя фразы. Яны робяць гэта дзеля таго, каб усьпіць рэвалюцыйную дбай-насьць мас, каб зламаць іх актыўную ба-рацьбу супроць фашыстоўскага ўраду ў абарону СССР.

Барацьба супроць імперыялістычнай вайны азначае бязьлітасную барацьбу рэ-валюцыйных рабочых і сялян пад кіраў-ніцтвам Камуністычнай Партыі супроць дыктатуры буржуазіі і абшарнікаў у сваім уласным краі, азначае барацьбу за зваленьне гэтага ўраду шляхам рэвалю-цый і ўзбройнага паўстаньня.

Telefonogram Nr. S.1/37. ODPIS

4

Do Urzędu Sledczego w Wilnie i Pana Wiceprok. XIII. Rej. S. O. Wilno.
Od Kompol. Wilejka.
Dnia 7. XI. 1935 r. godz. 13.

Nadał: Pasieczposter

Przyjął: St. p. m. Kozak. Um. St.

T r e ś ć: Aleksandronowina Wicepr XIII rej.

W trybie art. 243 K.P.K. melduję, że w związku z obchodem rocznicy rewolucji październikowej, w dniu 6. listopada 1935 r. o godz. 20-tej na drodze kol. Seliżcze - Łatyhol, gminy wiazyńskiej, tut. powiatu, zostały wywieszane dwa transparenty z hasłami komunistycznymi.

Jako podejrzani o wywieszenie tych transparentów, zostali zatrzymani Mikołaj i Bazyl, m. c. wsi Tryhuzie, gminy wiazyńskiej, zaś trzeci sprawca Konstanty, m. c. wsi Tryhuzie, zbiegł i nie został ujęty. Proszę o zarządzenie.

Komendant Powiatowy P.P.
zr./-
/Kaźmierczak, st. przed./

Телефонограмма Вилейского поветового коменданта госполиции в следственный комитет в г. Вильно о произошедшем 06.11.1935 г. случае вывешивания коммунистических лозунгов (к 18-й годовщине Октябрьской революции) на дороге Селище-Латыголь. Дата документа 07.11.1935 г.

Фамилии, указанные в документе, не подаются по этическим причинам.

ЗГА в г. Молодено Ф.10. Оп.1. Д.154. Л.4

ODPIS

21

Zapiski dochodzenia.

Dnia 20.XI.1935 r. w Wilejce, ja, st. przod. st. śl. Grodzki Filip, Kierownik Referatu Sledczego Komendy Powiatowej P.P. w Wilejce, działając na mocy polecenia Pana Wicyprowektora XIII. Rej. S. O. w Wilnie Nr. Ds. 607/35 z dnia 7.XI.1935 r. w trybie art. 245 k.p.k. w sprawie Mikołaja i innych podejrzanych z art. 97 § 1 k.k. w związku z art. 93 k.k., rozpytałem w charakterze świadka:

Jozefa, s. Jana i Marty z Malchow, ur. w 1897 r. w Częstochowie, wyzn. rzym. katol., niekaranego, w stosunku do podejrzanych obcego, przod. st. śl. przydzielonego do Komendy Powiatowej P.P. w Wilejce, który w sprawie niniejszej oświadczył co następuje.

Wiadomem mi było, że w związku z przypadającą na dzień 7 listopada 1935 r. 18-tą rocznicą rewolucji bolszewickiej w Rosji, członkowie KZM. ZB. we wsi Tryhuzie, gminy wiazyńskiej, pow. wilejskiego, zorganizowani w jaszczki, czynią przygotowania do przeprowadzenia akcji zewnętrznej. Akcja ta z uwagi na nieposiadanie odpowiednich wydawnictw komunistycznych, tym razem miała się ograniczyć na sporządzenie i wywieszenie w okolicy wsi Tryhuzie dwóch transparentów z namalowanymi hasłami komunistycznymi. W związku z powyższym, wraz ze st. przod. st. śl. Grodzkim Filipem, w dniu 6.XI.35 r. udałem się na teren gm. wiazyńskiej, gdzie po wspólnym z nim przeprowadzeniu wywiadów uzyskano wiadomości, że plan członków KZM. ZB. Tryhuzie odnośnie wywieszenia owych dwóch transparentów nie uległ zmianie i, że transparenty zostaną wywieszone w nocy z 6 na 7 listopada 1935 r. Wobec takiego stanu rzeczy, Kierownik Referatu Sledczego st. przod. po złożeniu planu w kwestji zarządzania czatą, wraz zenną, Komendantem Posterunku w Wiazyńniu przod. Stefanem i poster.

Franciszkiem, dnia 6.XI.35 r. o zmierzchu udałem się w okolice wsi Tryhuzie, gdzie każdy z nas zajął wyznaczone przez niego placówki. Będąc na jednej z placówek z poster. Punktowo, tegoż dnia 6.XI.35 r. około godz. 20-tej usłyszałem dwa strzały, a za chwilę przybiegł do mnie st. przod. Grodzki polecając natychmiast się udać do wsi Tryhuzie, odległej od miejsca w którym się znajdowaliśmy około 1 km. Dwa strzały które słyszałem były umówionym hasłem zetknięcia się zasadzki policyjnej ze sprawcami. Natychmiast przod. Grodzki w towarzystwie moim i poster. Punktowo udał się do wsi Tryhuzie gdzie polecił obserwować mieszkania podejrzanych o należenie do KZM. ZB. Mikołaja i Konstantego. Ja osobiście sprządziłem około godz. 21-tej w mieszkaniu Konstantego, lecz w domu go nie zastałem, a rodzice jego którzy już spali nieobecność syna tłumaczyli wyjściem na wioskę. Niezależnie od tego w posesji Konstantego nadal pozostawałem na czatach i o godzinie 22-giej zatrzymałem osobę Mikołaja, który właśnie przez podwórze Konstantego powracał od strony pola. W tej chwili przyszedł do mnie st. przod. Grodzki i podczas przeprowadzenia rewizji osobistej u zatrzymanego Mikołaja stwierdziliśmy, że miał on w kieszeniach kożuszką mokre oboje, oraz sznury do łańcuch. Ponadto był boso. Tłumaczył się, że przed chwilą wyszedł z mieszkania na wioskę do Bazyla zapalić papierosa. W chwilę po zatrzymaniu Mikołaja przyszedł do wsi Tryhuzie przod.

Stefan, przynosząc dwa transparenty komunistyczne, przywołane do tyczek sosnowych i oświadczył nam, że gdy pozostawał na czatach natknęli się na niego trzej osobnicy powracający do wsi Tryhuzie od strony traktu Łatyhol-Mołodeczno, w których rozpoznał Mikołaja i Konstantego, natomiast trzeciego osobnika nie rozpoznał. Wobec niezatrzymania się na okrzyk "stój", oddał dwa strzały ze straszaka, w celu zaalarmowania czat w innych miejscach. Przytuszając, że ci trzej osobnicy powracali z miejsca przestępstwa, udał się przod. Giedrojc w tym kierunku z którego oni powracali i przy trakcie Łatyhol-Mołodeczno naprzeciw folw. Byszowo, ujawnił dwa transparenty komunistyczne przymocowane do drążków i za-

215
knięte do ziemi, które usunął i przyniósł do wsi Tryhuzie. Następnego dnia tj. 7.XI.35 r. wraz z przodownikiem Giedrojcem Stefanem dokonałem oględzin miejsca w którym wywieszono były dwa transparenty komunistyczne, sporządziłem odlewy gipsowe ze śladów na roli pozostawione przez uciekających przestępców, oraz ujawniłem miejsce w którym sprawcy wycięli dwa drzewka sosnowe dla przymocowania do nich transparentów. Na tem miejscu pobrałem obcinki gałązek i wierzchołków, które w zupełności pasowały do drążków z transparentami. Zarówno odlewy gipsowe śladów stóp w butach, jak i pomawiane obcinki gałązek w charakterze dowodów rzeczowych dołączyłem do protokołu oględzin. Po dokonaniu tych czynności o godz. 12-tej tegoż dnia 7 listopada wraz z przed. Giedrojcem Stefanem udałem się do mieszkania Konstantego, którego zastałem w domu zajętego pracą. Zatrzymałem go a także za sekwestrowałem jego buty w celu porównania z odlewami gipsowymi. Buty dołączone są do sprawy w charakterze dowodu rzeczowego.

Byłem obecny przy badaniu przez st. przed. Grodzkiego Filipa zarówno Mikołaja, jak i Konstantego. Konstanty przyznał się do wywieszenia opawianych 2-ech transparentów komunistycznych, wskazując jako na uczestników wywieszania tych transparentów na Mikołaja i Teodora m-ców wsi Tryhuzie. Mikołaj zaprzeczył temu. W związku z tem st. przed. Grodzki zarządził w dniu 7.XI.35r. zatrzymanie Teodora, który również do wykazania wieszania wspólnie ze Mikołajem i Konstantym owych dwóch transparentów się przyznał, za znacząc, że do tego przestępstwa namówił go Mikołaj. Zznałem wszystko.

Rozryta k./F. Grodzki, st. przed. sł. śl./

Об обнаружении 06.11.1935 г. на дороге Селище-Латыголь двух коммунистических лозунгов. Вывешенных в честь 18-ой годовщины Октябрьской революции. Дата документа 07.11.1935 г. Фамилии, указанные в документе, не подаются по этическим причинам.

ЗГА в г. Молодено Ф.10.Оп.1.Д.154.ЛЛ.20, 20 об.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ИСКРА

ОРГАН ВОЛОЖИНСКОГО РАЙКОМА КП(С)Б
И РАЙСОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

№ 86(334)

пятница

7

ноября
1947 года.

Цена 15 коп.

СЕГОДНЯ СОВЕТСКИЙ НАРОД ПРАЗДНУЕТ 30-ю ГОДОВЩИНУ ВЕЛИКОЙ ОКТЯБРЬСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ.

СЛАВА ПАРТИИ ЛЕНИНА-СТАЛИНА!

ДА ЗДРАВСТВУЕТ 30-Я ГОДОВЩИНА ВЕЛИКОЙ ОКТЯБРЬСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ!

ВЕЛИКАЯ ГОДОВЩИНА

Советское государство, основанное Лениным и Сталиным, сегодня празднует великую годовщину—30-летие своего существования. Трудящиеся нашей Родины с гордостью оглядываются на пройденный славный путь. Исторические события произошли за минувшие три десятилетия! Отсталая, нищая Россия, страна помещиков и капиталистов, превратилась в могучую индустриально-колхозную державу, страну самой передовой в мире, подлинно народной демократии, страну, где восторжествовали великие принципы Сталинской Конституции.

30-летняя история многонационального советского государства, народы которого спаяны сталинской дружбой, убедительно показала великую жизненную силу социализма. В то время, как капиталистическая система, обреченная на гибель, гниет и расшатывается, социалистическое государство, будучи светочем и надеждой всего прогрессивного человечества, растет и крепнет.

В годы Великой Отечественной войны, явившейся суровым испытанием для нашего народа, еще раз со всей убедительностью были продемонстрированы великие преимущества социалистического строя, морально-политическое единство советского общества, дружба народов и советский патриотизм.

Наш народ закономерно гордится тем, что советское государство и его армия сыграли решающую роль в разгроме врага, в достижении всемирно-исторической победы над черными силами фашизма!

Советская страна занята мирным созидательным трудом. Послевоенная сталинская пятилетка стала боевой программой миллионов советских тружеников. Восстанавливаются города и села, возрождаются шахты и электростанции, поднимаются из руин металлургические заводы, сооружаются новые переклассные предприятия. Всенародное соревнование в честь 30-летия Октября, развернувшееся в стране, рождает новые трудовые подвиги, выдвигает тысячи передовиков, новаторов производства, умножает наши успехи на фронте социалистического строительства.

Животворный советский патриотизм, сила которого столь ярко сказалась в годы Великой Отечественной войны, и сейчас, в дни мирного социалистического строительства, является неиссякаемым источником трудовых подвигов во славу Родины!

Советский народ уже реально ощущает первые плоды своих послевоенных усилий.

Вся страна с радостью узнала о трудовой победе Ленинграда, предприятия которого досрочно выполнили план второго года послевоенной пятилетки.

В канун Октября была получена весть об успехах восстановителей Днепротэса, «Запорожстали», «Ростсельмаша», о вступлении в строй новых шахт Донбасса, о достижениях передовых колхозов Украины и Алтая, о славных патриотических делах москвичей, уральцев, тружеников многих городов и районов СССР.

Во всесоюзном соревновании активно участвует колхозное крестьянство, обеспечившее в нынешнем году расширение посевных площадей и высокий урожай. Тысячи передовиков колхозного производства отмечены правительственными наградами—орденами и медалями, многие из них заслужили высокое и почетное звание Героя Социалистического Труда.

Советский Союз всегда стоял и стоит на страже мира и безопасности народов. Внешняя политика советского государства, отвечающая жизненным интересам всех народов, встречает единодушное одобрение со стороны искренних друзей мира во всех уголках земли. Советский Союз был и остается надежным оплотом мира и безопасности, свободы и независимости народов. Силы прогресса, силы демократии, растущие и

крепнущие с каждым днем, видят в лице Советского Союза страну на деле борющуюся за мир и демократию против поджигателей новой войны, идущей в авангарде всего прогрессивного человечества.

В честь великого праздника

Хлеб сверх плана

Радостному празднику 30-летию Великого Октября труженики района подготовили достойную встречу. Один за другим сдают крестьяне-передовики зерно сверх плана в честь праздника.

Крестьянин Кербич Казимир первый из деревни Поричи, Брильковского сельсовета сдал в ознаменование праздника 30 килограммов зерна. Его примеру последовали односельчане. И за один день в подарок Родине отвезан на склад 12 пудов зерна.

Обсудив на собраниях, что лучшим подарком к празднику будет сдача сверхпланового хлеба, крестьяне деревни Городьки отвезли на склад «Заготзерно» более 30 пудов зерна.

Их замечательная инициатива поддержана крестьянами деревень Ганьковичи, Старники и Городечно.

Во всех сельсоветах района передовые крестьяне продолжают сверхплановую сдачу сельхозпродуктов в честь 30-летия Советской власти.

Передовые рабочие

Лес нужен стране, чтобы быстрее восстанавливать разрушенные города и села, чтобы успешно выполнить пятилетнюю программу восстановления и развития народного хозяйства. Это хорошо уснили себе передовые возчики Вишневого лесозащитки. Герасимович Бронислав, Маталь Иосиф, Стаселович Антон выполняют ежедневно по полторы нормы. До 5 кубометров леса в день при норме 3,7 кубометра вывозит каждый из них. Высокая производительность их работы—результат полного рационального использования тягла, правильной организации труда и уплотнения рабочего времени.

Бригада грузчиков во главе с бригадиром Голыткиным, работающая на Вишневецком лесозащитке систематически перевыполняет нормы выработки. Личный пример бригадира увлекает остальных грузчиков на высокую производительность труда. Старались не отставать друг от друга, энергично работают грузчики Мазниченко Александр, Лючмин Василий, Ревлякин Александр и Поливанов Иван.

А. Ларшин.

СДАЮТ МОЛОКО В СЧЕТ 1948 ГОДА

Желая как можно лучше отметить славное 30-летие Великого Октября, крестьянка деревни Городечно Кузьминская Юлия, досрочно расчитавшись с государством по всем видам госпоставок, сдала 25 литров молока сверх плана. Крестьянин этой же деревни Иванышко Иван отвез на склад 100

килограммов картофеля сверх установленной нормы. 30 литров молока в счет плана 1948 г., в ознаменование великого праздника, сдала крестьянка деревни Городьки Елизавета Станкевич.

В. Телушенко.

ЦК большевистской партии обратился к рабочим, колхозникам, интеллигенции, призывая их к борьбе за новые успехи, за выполнение и перевыполнение послевоенного пятилетнего плана.

Призывы большевистской партии, обращенные к профсоюзам нашей славной молодежи, женщинам, коммунистам и комсомольцам—ко всем трудящимся, нашли горячий отклик в сердцах советских патриотов. Вдохновляемый большевистской партией, наш народ будет неустанно бороться за новый мощный подъем хозяйства и культуры нашей отчизны, за дальнейшее укрепление могущества советского государства.

Под знаменем Ленина, под водительством Сталина советский народ уверенно идет вперед к победе коммунизма.

Путь свободной и зажиточной жизни

Выполняя решение февральского пленума ЦК ВКП(б) о переходе сельского хозяйства в послевоенный период, наши колхозники хорошо поработали в нынешнем году и добились неплохих успехов. По 8 центнеров пшеницы, 9 центнеров ржи, 138 центнеров картофеля с гектара получили мы. Быстро и без потерь убрали урожай. Работали от зари до зари, не считаясь со временем. И каждый старался не отстать от друга.

С первого же обмолота зерно мы сдали государству, с честью выполнив свою первую заповедь. Рассчитавшись с государством по всем видам поставок сельскохозяйственных продуктов, колхоз полностью засыпал семенные и страховые фонды, выдал аванс колхозникам. Три человека семьи Савичей выработали 674 трудодня, на которые получили авансом 21 пуд пшеницы, 54 пуда ржи, 22 пуда ячменя и 270 пудов картофеля. Почти столько же получила авансом семья Голоуховских.

Есть чем похвалиться нам и в области животноводства. Когда организовался колхоз, здесь было 5 лошадей, одна корова, 12 овец. А сейчас мы уже имеем 10 лошадей, 11 голов крупного рогатого скота, 20 овец, 30 гусей, 5 свиноматок. Весь скот обеспечен в достаточном количестве кормами. Конечно, успехи радуют нас, но мы не останавливаемся на достигнутом.

Решили мы всем колхозом, что в 1948 году значительно повысим урожайность полей, увеличим поголовье артельного скота и, кроме этого, построим новую колхозную деревню, чтобы в будущем году каждый колхозник жил в своем новом доме на своей усадьбе. И еще мы решили отстроить колхозный клуб.

Колхозники на практике убедились в преимуществе коллективного хозяйства и над единоличным хозяйством. Только благодаря колхозному строю бывшие батраки и бедняки стали зажиточными людьми. Этот строй стал возможен в результате победы Великой Октябрьской социалистической революции, благодаря советской власти и заботам партии Ленина—Сталина.

А. Воротиноц,

председатель колхоза „Красный партизан“.

НАШЕЛ СВОЕ СЧАСТЬЕ

Скажу я про себя. Семья моя вступила в сельхозартель „Красный партизан“ с момента ее организации в 1945 году. До прихода советской власти я был бедняком. С малолетства был батраком у князя Черторицкого. «Чортом» звали его крестьяне. И вот «чорт» и его управляющий Змеевский, прозванный «Змеем» и эконо Креспкий, прозванный кровопийцем, сосали из нас последние соки, людьми нас не считали. И, хотя работали мы на князя от темна до темна, хлеба досыта не ели.

Но в 1939 году Советская власть положила конец этому неравенству. Не стало кровопийцев-эксплуататоров. И вот, когда у нас начали организовывать колхоз, не задумываясь моя семья вместе с другими крестьянами-бедняками стала строить артельное хозяйство. Конечно, первое время трудно было, работали много, были и недоплаты. Но мы не жалели сил, потому что трудялись мы из себя и твердо верили, что со временем жизнь наша колхозная пышно расцветет.

Верили и не ошиблись. Семья моя выработала нынче 854 трудодня. Только авансом получили мы 27 пудов пшеницы, 24 пуда ячменя, 67 пудов ржи и 288 пудов картофеля. Собираемся мы вечером, я, жена моя Ульяна, сыновья: Петр и Андрей—все работники колхоза—и рассуждаем:—вот она

сила родной советской власти, вот он, колхозный строй наш, избавивший нас от нужды и нищеты. Не о хлебе думаем мы сейчас. Есть у нас и хлеб, и мясо, и молоко. Недавно купил я корову, выкармливаю 3-х свиной.

При такой жизни, стыдно уже в старой избе жить. Вот получу ссуду от государства и в ближайшее время обязательно выстрою себе новый красивый дом.

Что и говорить, живем мы так, что крестьяне-единоличники завидуют нам. Сосед мой Мокрицкий Иван видит, насколько я, рядовой колхозник, живу лучше, богаче и веселее его, одиноличника. И часто говорит мне:

—Да ты, брат, Иосиф, зажиточный стал. Если бы сам я не убедился, никогда и не поверил бы.—И, завидуя мне, сам решил в колхоз вступить. Это и коротко рассказал о жизни своей колхозной. Одним словом—счастливы мы.

Радостно и весело мы встречаем праздник—тридцатилетие Великой Октябрьской социалистической революции. Я сердечно благодарю большевистскую партию, советскую власть и нашего вождя, друга и учителя Иосифа Виссарионовича Сталина за свободную и зажиточную колхозную жизнь.

И. Василевский,

член сельхозартели „Красный партизан“.

* * *

Песня о дружбе

Мы в одной семье могучей,
Братством спаяны навечно,
Не найдется доли лучшей,
Дружбы более сердечной.

Реки к морю катят волны,
Нам народ к Москве стремится,
Чтоб в одно течение слиться
Под сияньем звезд черных.

Разве можно солнце застыть,
Разлучить морские воды?
Мы ослили невзгоды,
Вместе делим радость—счастье.

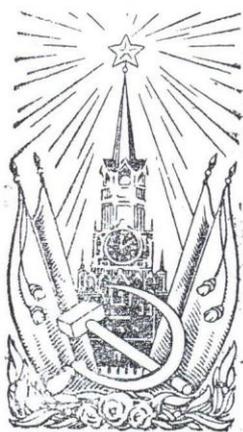
Наши люди в деле стойки,
Мы идем к чудесной цели,
Мы в битвах и на стройке
Показать себя сумели.

Перед нами путь единый—
Путь в безоблачные дали,
Мы ослили невзгоды,
А над нами—две вершины,
Две вершины—Ленин, Сталин.

Так за тридцать лет лучших
Всей семьей поднимем чаши
И пойдем дорогой чистой—
Твердо, мужественно, дальше!

Петрусь Бровка.

* * *

Стали равноправными гражданами

Трудящиеся Брыльковского сельсовета, как и весь советский народ, достойно встречают 30-ю годовщину Великого Октября.

За годы советской власти изменилась жизнь трудящихся крестьян. Навсегда ушло проклятое прошлое. Наши люди стали свободными и равноправными гражданами великого Советского Союза. Не стало безземельных хозяйств. Земля, отнятая у помещиков и кулаков, роздана крестьянам. 39 хозяйств сельсовета получили от советской власти землю.

Советское государство предоставило бесплатную ссуду и отпустило бесплатно лес для хозяйств, пострадавших от немецкой оккупации и демобилизованным воинам Советской Армии на строительство домов. Сейчас 15 семей переселились в новые светлые дома.

При панской Польше на территории сельсовета имелось 2 начальных школы, в которых обучение велось только на польском языке. Теперь имеется 3 начальных школы, в которых обучается 245 крестьянских детей на родном белорусском языке. Кроме этого в соседнем сельсовете в бывшем имении Михайлово открыта семилетняя школа, где так же учатся дети крестьян нашего сельсовета. На территории сельсовета имеется два магазина сельно, изба-читальня. Ежедневно поступают десятки газет и журналов. Каждый месяц приезжает кинопередвижка.

Те, кто раньше не имел никаких прав, сами сейчас стоят у власти. Наши депутаты сельсовета как, например, Борхис и другие проводят большую организаторскую и массово-разъяснительную работу среди населения.

Иосиф, Ажевский Никодим, Ленкевич Ф., Шайтер Марк и другие проводят большую организаторскую и массово-разъяснительную работу среди населения.

Свое слово, данное в письме товарищу Сталину, крестьяне сельсовета с честью сдержали. Государственный план поставок сельскохозяйственных продуктов выполнен досрочно, на 3 месяца раньше прошлого года. По хлебопоставкам план выполнен на 102 процента, по молоку—на 115,6 процента, по картофелю—на 101,3 процента, по селу—на 100 процентов и мясу—на 100 процентов. 10 центнеров мяса сдано в счет поставок 1948 года.

В. Бобрник,

председатель Брыльковского сельсовета.

ДРУГОЙ СТАЛА ЖИЗНЬ

В бывшем имении Адамполь, управляющий имением, от принадлежавшем графу Тышкевичу, было 300 десятин земли, в то время как вокруг имения сотни крестьянских хозяйств были безземельными и малоземельными. Нужда и голод заставляли бедняков и батраков идти работать к графу, гнуть свои спины на него от темна до темна. Какие бы условия ни предлагал граф, крестьяне вынуждены были соглашаться, ибо другого выхода не было.

В этом имении 37 лет проработал батраком мой отец. Не жизнь была это, а мучение. Над батраками издевались как могли. Их не считали за людей. С детских лет пришлось пойти работать и мне, так как отца могли прогнать, если бы я не стал работать.

Много мы думали о том, чтобы купить землю. Но за землю нужно было дорого платить. И ртом белорусским крестьянам продавали только плохую землю: болота и пески. А если, скажем, нужно было купить лес для того, чтобы построить дом или хлев, то опять нужно было идти просят к графу, который брал с крестьян за лес втридорога.

Иной стала жизнь теперь. Вся земля, находившаяся в бывшем имении Адамполь, сейчас роздана советской властью крестьянам. Все помещичьи леса стали всенародным достоянием. Там, где раньше жил

управляющий имением, открыта школа, в которой обучаются крестьянские дети на родном белорусском языке. Не стало ненавистных польских панов, помещиков, жандармов. Бедняки, бывшие батраки стали сами хозяевами своей судьбы.

Это освобождение из помещичьей кабалы, национального и социального гнета польских панов стало возможным в результате Великой Октябрьской социалистической революции, тридцатую годовщину которой мы сегодня так радостно празднуем. Только большевики, только советская власть помогли нам, крестьянам, осуществить свою мечту: получить землю, прогнать помещиков и капиталистов и стать полноправными гражданами великой советской страны.

В знак благодарности большевистской партии и советской власти о нас, бывших батраках и бедняках, я готовясь к великому и радостному празднику—тридцатилетию советской власти—досрочно и полностью выполнил свои обязательства по поставкам сельскохозяйственных продуктов государству и сдал сверх плана 32 килограмма зерна и 50 килограммов картофеля. Это будет для меня лучшим подарком нашей любимой матери—Родины.

А. Ванюкевич,

крестьянин деревни Комаровка Брыльковского сельсовета

дзі краіна, аднаіццелі!

СОВЕЦКАЯ ВЭСКА

Орган Мядзельскага райкома КП(б)Б
і Ваеннага Савета дэпутатаў Працоўных

№ 71 (243)
Пятніца
7
ЛІСТАПАДА
1947 г.
Цана 15 кап.

**Пад сцягам Леніна,
пад вадзцельствам Сталіна,
наперад, да перамогі
комунізма!**

(З Заклікаў ЦК ВКП(б) да 30-й
гадавіны Вялікай Кастрычніцкай
соцыялістычнай рэвалюцыі).

Няхай жыве ХХХ гадавіна Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі!

СВЕТЛЫ ДЗЕНЬ

З усенародным святam, працоўнага раёна!

Сёння наступіў радасны дзень — уся неабсяжная наша краіна святкуе 30-годдзе існавання першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы. Колькі радасці і вяселля ў гэты дзень.

Паглядзіце на вуліцы — яны павячаны ўпрыгожаны лозунгамі, плакатамі, партрэтамі. Паглядзіце на твары людзей — на кожным з іх свеціцца невыказная радасць і шчасце. Святa, вялікае святa прышло на вашу зямлю.

Яркай зарой успыхнуў трыццаць год таму назад над нашай Радзімай Вялікі Кастрычнік. Ён прынёс спраўднёную волю беларускаму народу. Ленін і Сталін падарвалі Беларусі дзяржаўнасць. Але мы, працоўныя раёна, як і ўсёй нашай Сходняй Беларусі, апынуліся ў талачы, беднасці, непісьменнасці. Ад улады Пільсудскага беларусы царпелі палітычны, эканамічны і нацыянальны ўціск.

У 1939 годзе збылося тое, аб чым спрадзеква марылі беларусы — адбылося аб'яднанне ўсяго працалюбівага беларускага народа ў адзінай дзяржаве.

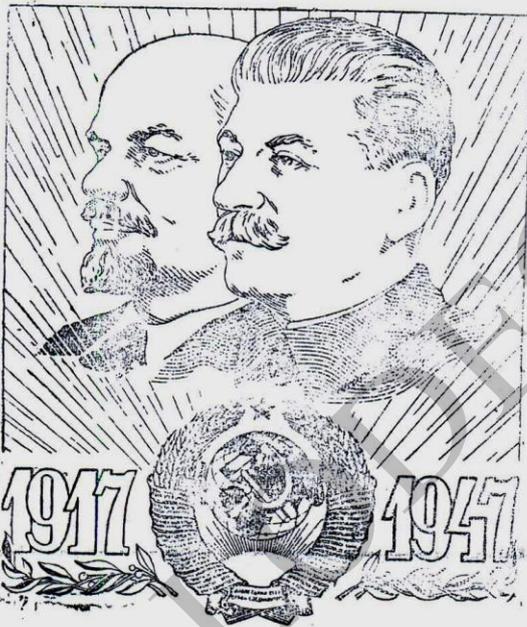
У сёнешні дзень працоўныя нашага раёна азіраюцца на пройдзены шлях, успамінаюць даражлівае мінулае, а таксама шматлікую беларускую амрочну і акупацыю. Вялікія змены адбыліся ў гаспадарчым, культурным і палітычным жыцці раёна. Няма такога чалавека, які-б не адчуваў, што будаваць светлае, радаснае жыццё дапамагае толькі савецкая ўлада. Вось чаму з вялікай радасцю сёння Мядзельшчына разам з усімі савецкімі народамі адзначае трыццацігадовы юбілей Вялікага Кастрычніка.

Селянін і сялянка! Толькі пры савецкай уладзе вы атрымалі мажлівасць вучыць сваіх дзяцей на роднай мове, гэтая ўлада надзяліла вас зямлёй ў такой колькасці, колькі вы жадалі. Савецкая ўлада выдала бясплатна ногім лес, грашовыя крэдыты на абодвух моў, якія былі спалены немцамі. Ад іны, несавецкай улады такой дапамогі вы атрымалі-б. Дык давайце на ўсе клопаты і дапамогу савецкай улады адказваць брасумленнай працай на карысць Радзімы.

Працаўнікі вёсак! Паўторым велічныя, якія нясецца з краю ў краі савецкай зямлі:

— Слава тварцу нашага шчасця, любіму настаўніку і правадзіру — лідару Сталіну!

— Няхай жыве магутны Савецкі Саюз, надзейны аплот дружбы і шчасця і славы народаў нашай Радзімы!

ПЯТЛУСЬ БРОўКА

ПЕСНЯ ДРУЖБЫ

Мы ў адной сям'і. Нас многа
Дружбе сэрцамі адданы,
Не знайсці відае, нікога,
Каб былі, як мы з'яднаны.

Быццам рэкі ўсе да мора
Мы імкнемся да сталіцы,
Каб у адзінай плыні зліцца
Пад святлом чырвонагоры.

Хіба можа сонца засціць,
Разлучыць у моры воды?
Як адно ўсім нам шчасце,
Так адны для ўсіх нягоды.

Дык не звыклі мы скарацца,
Нам яркавы нашы маты —
Мы і ў бітвах, мы і ў працы
Давалі не раз пра гэта.

Перад намі шлях адзіны
І ў ясных даўніх дзелях,
А над намі дзве вышыні,
Дзве вышыні: Ленін, Сталін.

Дык за трыццаць год прамежных
Дайце ўзімем чаркі дружна
І плячо ў плячо вязменна
Пойдзем далей, пойдзем мужна!

Па раёну ў святочныя дні

Учора ва ўсіх сельскіх саветах раёна адбыліся ўрачыстыя паседжанні мясцовых Саветаў дэпутатаў працоўных, прысвечаныя 30-ай гадавіне Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Сёння ва ўсіх школах пройдуць вучнёўскія ранішнікі і выступленні гурткаў мастацкай самадзейнасці перад працоўным насельніцтвам.

Працоўныя райцэнтры вялікае святa адзначаць у добраадрмантаваным клубе.

У 1947 годзе

* Слова хлеларобаў Мядзельшчыны — двёрдзе слова. Яны вясной абавязаліся ў пісьме да таварыша Сталіна ўзорна выканаць сваю запаведзь. І выканалі:

план збожжанарыхтовак — да 5 верасня;
план малаканарыхтовак — да 1 кастрычніка;

план бульбанарыхтовак — да 9 кастрычніка.

* Сялкаўнікі і сяляне аднаасобнікі раёна ў сёлетнім годзе павялічылі пасеўную плошчу на 1771 гектар больш, чым на гэты часло 1946 года.

* За 10 месяцаў 1947 года ў раёне павялічылася пагалоўе жывёлы на 4711 галоў.

* Папоўніўся машына-трактарны парк Мядзельскай МТС. Дзяржава дала 4 новыя трактары.

* З першага верасня пачаліся заняткі ў Мядзельскай сярэдняй школе. Раней, да рэвалюцыі і пры Польшчы, сярэдняй школы не было.

* Адраджаецца разбураны немцамі Нарачанскі рыбакамбінат. Ужо аббудаваны капітальны цэх, ляднік, кузня. Заканчваецца будаўніцтва гаража, кантор, сушыльнага цэха, устанавіваецца газавы генератар. К канцу пяцігодкі на беразе возера Нарач вырасце цэлы рыбацкі пасёлак з дзіцячымі садамі, школамі, клубам.

* Кожны дзень жыхары мястэчка Кабыльнік слухаюць радыёперадачы з Мінска і Масквы, якія транслюе новабудаваны радыёузел.

* Вялікія клопаты праяўляе савецкая ўлада аб многадзетных і адзінокіх мацярач. За 10 месяцаў бягучага года яны атрымалі грашовую дапамогу на суму 370 470 рублёў.

* Днямі ў мястэчку Кабыльнік закончана абсталяванне спіртзавода. Гэта адно з буйнейшых прадпрыемстваў раёна.

* Пры Вузлянскім млыне на рацэ Вузла падрыхтавана да пуску новая электрастанцыя. Будучы электрафікаваны буйны населены пункт ў радыусе да 10 кіламетраў.

* Ашчадная каса раёна за 1947 год выплаціла 37 480 рублёў выйгрышаў на дзяржаўных пазыках.

ЖЫВІ І КРАСУЙСЯ НАША ДЗЯРЖАВА! РАДУЙСЯ ВОЛЬНОЙ ЗЯМЛІ ЧАЛАВЕК.

У КАСТРЫЧНІЦКІЯ ДНІ...

7 лістапада 1938 года

Мы жылі надзеяй

Мы павольна ішлі па чыставамеченай вуліцы. Вёска Навасёлкі рыхтавалася да сустрэчы вялікага свята—трыццатай гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Наш спадарожнік, селянін Малько Віктар, не вытрымаў, каб не падзяліцца сваімі ўражаннямі аб перажытым пры панскай Польшчы.

З школы даносіўся шум дзетвары, якая з настаўніцай Алдрыўскай Серафімай упрыгожвала клас. Крыху памаўчаўшы, Малько пачаў:

—Вось бачыце, як да свята рыхтуецца ўсе: і школьнікі і дарослыя. Такого ажыўлення вы ў свае вочы не ўбачылі б пры белпаляхах. Трэба думаць, што тады польскія ўлады сурова каралі ўсіх тых, хто набіраў смеласці сказаць праўду пра Советскі Саюз.

Мы, сяляне Заходняй Беларусі, зневажаемы і бяспраўныя, несучы цяжар уціску, не пераставалі верыць у сваё хуткае вызваленне. Добра мне памятаецца дзень 7 лістапада 1938 года. Усякія сходы і мітынгі паліты жорстка забаранялі. А ведаць нам пра Советскі Саюз вельмі хацелася. Польскія газеты пісалі пра яго розную бягзаўважліцу, наносілі розны паклёп.

Толькі пачуць праўду нам удавалася па радыё. З гэтамі метаі 7 лістапада, 1938 года да мяне ў хату сабраліся ўсе знаёмыя суседзі, каб паслухаць, што я буду расказваць, слухаючы на дыктаўным радыёпрыёмніку Мінск і Маскву. І так цэлы дзень мы праводзілі каля радыё. Адна часова ў нас выстаўлена была варты, каб папярэдзіць аб паяўленні паліцыі, якая ў кастрычніцкія дні рыскала па вёсках, шукаючы паяўных ахвяр.

А заўтра,—закончыў сваё апавяданне Віктар,—ўся наша вёска пойдзе на мітынг з песнямі, сцягамі. Ніхто не будзе забараняць святкаваць радаснае свята працоўных.

М. Чарскі.

7 лістапада 1943 года

Партызанскае свята

Напярэдадні святкавання 26-й гадавіны Вялікага Кастрычніка наш узвод пад камандаваннем Фёдарова атрымаў суровае заданне. Нам трэба было неадкладна ўзарваць чыгуначны мост паміж Варшава і Друя. Атрымаўшы заданне, партызаны рушылі па вызначанаму маршруту.

Чыгуначны мост ахоўвала група немцаў. У бункерах у іх былі устаноўлены кулямёты. Але наш камандзір рашыў дзейнічаць такім чынам. Каля была зроблена засада паабпал маста, Фёдарав паслаў групу партызан, каб яны з працілелага боку адкрылі агонь па фрыцах. Першыя выстралы партызан прымусілі немцаў звярнуць усю ўвагу ў той бок, дзе чуліся выстралы па бункерах і адарыць агонь з вінтовак, кулямётаў і аўтаматаў.

Скарываючы зручны момант, я і двое партызан непрыкметна паднялі пад мост дзве нямецкія бомбы, якія былі скінуты з нямецкіх самалётаў на мірныя вёскі, ды не ўзарваліся. Усё было падрыхтавана, запаліўшы бікфордавы шнур, мы адшлі. Ззаду пачуўся страшэнны выбух. Чыгуначны мост на рацэ быў знішчаны. На рамонт гэтага маста немцы пасля затрацілі 10 дзён.

Стомяліны, потныя, мы вярталіся ў свой партызанскі атрад „Грозны“. Нямецкая ахова яшчэ да раніцы вяла абстрэл мясцовасці, а мы ўжо былі ў бяспечным месцы. Кожны партызан адчуваў на сэрцы вялікую радасць: ён змог з воінамі Советскай Арміі, з усім советскім народам прыпаднесці свой партызанскі падарунак Кастрычніку.

М. Касцюкевіч, былы партызан.

Да дня выбараў ліквідаваць непісьменнасць

Да дня выбараў у мясцовыя Саветы—11 студзеня 1948 года—навучыць усіх непісьменных сялян ва ўзросце ад 14 да 50 год па мястэчку Мядзель і Мядзельскаму сельвету—даана абавязальства прыняў педагогічны калектыў Мядзельскага сярэдняй школы.

На другі-ж дзень настаўнікі Юшкевіч Люба, Чучо Софія, Звяруга Ярас-

лаў прыступілі да выканавання свайго абавязальства. Па кожнай вёсцы і мястэчку правілі ўлік непісьменных. Усе сяляне і сялянкі, з якімі праводзілі гутаркі, выказвалі вялікую ўдзячнасць партыі, советскай уладзе і сабасты таварышу Сталіну за аказаныя клопаты аб тых людзях, якія сёння яшчэ непісьменныя.

В. Іваноў.

Сёння ў новай школе

Мяладая настаўніца Храпавіцкая вельмі хвалілася. Сёлетя, пасля заканчэння педвучылішча, яна ўпершыню пачала працаваць настаўніцай. З дня пачатку навучальнага года ўжо мінула першая чвэрць. Храпавіцкая памятае той першы дзень завяткаў у пачатковай школе ў в. Трыданы. Тады таксама прышлося многа чаго перадумваць. Але з першых дзён яна пачала прывыкаць да самастойнай працы, прывіваць дзецям любоў да навукі і да Радзімы, да советскай культуры.

На гэты раз настаўніца Храпавіцкая хвалілася, думаючы, што яна скажа заўтра, 7 лістапада, каля ўсе вучні па-святочнаму апраўданы збярэцка ў новабудаваную школу. Прыдуць таксама ўсе бацькі вучняў і сяляне, рукамі якіх была пабудавана гэта школа.

Паволі ў галаве пачаў складвацца план, па якому Храпавіцкая будзе вельмі першую латарку ў новай школе. Яна рашыла сказаць так: —Дарагія дзеці! Вы сёння з усімі дарослымі святкуеце вялікае свята—трыдцатую гадавіну існавання советскай улады. Вось пры дапамозе гэтай улады выкашы бацькі пабудавалі вам частую, утульную і прасторную школу. Вы, дзеці, на бацькоўскія клопаты і клопаты советскай улады і нашага настаўніка вялікага Сталіна павінны адказаць выдатнай вучобай і прыкладнымі паводзінамі.

складвацца план, па якому Храпавіцкая будзе вельмі першую латарку ў новай школе. Яна рашыла сказаць так:

Далей настаўніца Храпавіцкая стала думаць вачам, чым яе выхаванцы могуць стаць пры советскай уладзе. Яна рашыла ўзяць прыклад з уласнага жыцця, бо настаўніца яна змагла стаць толькі пры Советскай уладзе.

Т. Данскі.

Збылася спрадвечная мара

Восем год назад, 2 лістапада 1939 года. Унесаргоўная 5-я Сесія Вярхоўнага Савета СССР задаволіла заяву поўнамоцнай камісіі Народнага (нацыянальнага) Схода Заходняй Беларусі і прыняла закон аб прыняцці Заходняй Беларусі ў склад Саюза ССР і ўз'яднанні яе з Беларускім ССР.

Збыліся спрадвечныя імкненні і думкі беларусаў. Беларусь уз'ядналася ў спрадвечных, гістарычна склаўшыхся межах.

Советская ўлада выкарыстоўвала ўсе сілы і энергію людзей на стварэнне новага жыцця, поўнага радасці і шчасця. У кароткі тэрмін у заходніх абласцях адбылося нацыяналізацыя прадпрыемстваў і перадача іх у рукі працоўных, а дробныя, рамесніцкага тыпу, майстэрні сталі на шляху капіталавага пераварання. Памішччыне землеўладанне было ліквідавана і тым самым сялянства вызвалілася з пад уціску і эксплуатацыі памішччыкаў. Гатраві, беззямельныя і малазямельныя сяляне з рук советскай улады атрымалі зямлю.

Советская дзяржава ў 1939—1940 г. г. працоўным толькі нашай Мядзельскага раёна перадала бясплатна 1620 гектараў воруднай зямлі, якая раней належала памішчыкам. Такім чынам, 630 сялянскіх сем'яў, у якіх зусім не было зямлі, упершыню ў сваім жыцці пасялілі, вырабілі і знялі, ураджаі з сваёй зямлі. Яны атрымалі мажлівасць весці сваю гаспадарку, пазбавіўшыся ад памішччыкаў і куладскай няволі. Акрамя таго, многа сялян, якія мелі надзею да 5 гектараў, атрымалі дадатковыя ўчасткі зямлі.

Сотні бяндэжных сіляў атрымалі коней, кароў.

У нашым раёне было поўнасцю ліквідавана беззямельне і малазямельне. Каля сяляне пазналі радасць вольнай, творчай працы і асноўваюцца на прыкладзе сацыялістычнага будаўніцтва ў БССР, перадавалі з іх дабравольна прыступілі да арганізацыі калектыўных гаспадарак. За кароткі тэрмін у раёне было створана 15 калгасаў. Для аказання дапамогі маладым калгасам дзяржава арганізавала машына-трактарную станцыю.

У нашым раёне разгарнулася шырокае культурна-нацыянальнае будаўніцтва. Пры панскай Польшчы ў раёне не было ні адной беларускай школы. Пасля 17 верасня 1939 года 66 школ перайшлі на навучанне на роднай беларускай мове. Вольна беларуская мова загучала ва ўстановах, мы чыталі на беларускай мове кнігі, газеты, часопісы, слухалі радыёперадачы, глядзелі кінокарціны. Советска ўлада ва ўсіх сельскіх саветах адчыніла 14 хат-чытальні, у будынках населеных пунктах былі арганізаваны чырвоныя куткі.

Да аб'яднання ў нашым раёне, як ва ўсёй Заходняй Беларусі медыцына дапамога была платнай і недаступнай працоўнаму люду. Да пачатку вайны ў 1941 годзе ў нас ужо было з большай, 2 аптэкі, і дзіцячая і жаночая кансультацыя, амбулаторыя, 5 фельчарскіх пунктаў і іншыя медыцынныя ўстановы.

З кожным днём працоўнае насельніцтва Мядзельшчыны пры дапамозе советскай улады паспяхова пераадоўляла сваю вялікую эканамічную і культурную адсталасць, жыццё станаўлілася ўсё больш зможным, культурным, упарадкаваным.

Гэта мірнае і шчаслівае жыццё было перарвана вераломным нападом гітлераўскай Германіі на нашу Радзіму. Навісла ноч гвалту, смерці і прыгнечання. На смарцельнай барацьбе з ворагамі ўста партызанскіх атрадаў і на фронце прынялі ўдзел і сыны Мядзельшчыны. Народ стаяў не на жыццё, а на смерць.

Пераможна закончана вайна. Заходня, вобласці рэспублікі ў адзінай Беларускай дзяржаве паспяхова аднаўляюцца разбураную гаспадарку краіны.

У вялікай стваральнай і самаадданай працы ёсць частка працы працоўных раёна.

А. А. САМОЎІН.

ШШЛІЯЖ ПЕРАМОГІ

ОРГАН ВІЛЕНСКАГА РАЙКОМА КМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ,
РАЕННАГА І ГАРАДСКОГА САВЕТАУ ДЭПУТАТАУ ПРАЦОЎНЫХ

№ 133 (2912)

Субота, 11 лістапада 1967 года

Год выдання 23-ці
Цана 2 кап.

Ордэн Каэтрычніцкай рэвалюцыі, устаноўлены ў знамянаванне 50-годдзя Вялікай Каэтрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Фотахроніка ТАСС.

НАД МАСКВОЮ ШУМЯЦЬ, ЯК СЦЯГІ, 50 ГЕРАІЧНЫХ ГАДОЎ

Ваенны парад і дэманстрацыя працоўных на Краснай плошчы 7 лістапада 1967 года

Вось ён і прыйшоў гэты дзень — светлы дзень свята. Якое ўвечнае славы летаніе паўнему Савецкай дзяржаве. Паўстагоддзя назад чалавецтва дасягала аб «дзясці днах, якія узрушылі свет». Сёння мы з поўным правам гаворым аб пядцідзесяці гадах, якія змянілі гэты свет, змянілі увесь ход сусветнай гісторыі, накіравалі чалавецтва па новаму шляху гістарычнага развіцця — шляху сацыялізма і камунізма.

Ухваляюцца прыўзняты настрой нараджаюць плошча на дэманстрацыю ўрачыстае ўрачванне. У гэты дзень з асаблівай яснасцю адчуваеш: што наша краіна спадучае ў сабе энергію юнацтва і мудрасць сталасці.

Стрэлкі гадзінніка набліжаюцца да дзесяці. Імяна ў гэту гадзіну 7 лістапада (25 кастрычніка) 1917 года Ленін падпісаў аказу «Да грамадзян Расіі!» Імяна ў гэту гадзіну паўстагоддзя назад нарадзілася новая гістарычная эпоха. Яшчэ некалькі мінут, і пераможны Крамлёўскі кургант абвешчае аб тым, што наша краіна ўступіла ў другую палавіну першага стагоддзя сваёй сацыялістычнай гісторыі.

На Цэнтральную трыбуну

пад'ямаюцца кіраўнікі Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада. Разам з імі — замежныя госці, якія прыбылі на святкаванне 50-годдзя Вялікай Каэтрычніцкай рэвалюцыі.

У 10.00 са Спаснік варот Крамля выходжае адкрытая машына. У ёй Міністр абароны СССР Маршал Савецкага Саюза А. А. Грэчка, які прымае парад. Ён аб'яджае ваенскіх і вятчан з войнамі, вшчыце іх з 50-й гадавінай Вялікай Каэтрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

А. А. Грэчка пад'ямаецца на трыбуну Маўзалея і гаворыць прамову. Павіншаваўшы савецкі народ, армію, замежных гасцей з 50-годдзем Каэтрычніцкай рэвалюцыі, ён гаворыць аб поспехах, дасягнутых прамысловасцю, сельскай са-

падарнай, навукай і культурай за гады Савецкай улады.

Маршал А. А. Грэчка падкрэсліў, што Савецкая дзяржава праводзіць міралюбівую знешнюю палітыку. Разам з тым наша партыя робіць усё, каб яшчэ вышэй узняць абаронную магутнасць краіны, умацаваць баявую гатоўнасць Савецкай Арміі і Флоту, аснашчаць самым сучасным узбраеннем. Маршал А. А. Грэчка абвешчае здравіцу ў гонар 50-годдзя Вялікай Каэтрычніцкай, савецкага народа і яго Узброеных Сіл. Камуністычная партыя Савецкага Саюза.

Магутнае «ура» пракатваецца над плошчай, зліваючыся з урачыстай мелодыяй Дзяржаўнага Гімна Савецкага Саюза. Грымніць залы артылерыі Савецкага салота.

Пачынаецца пралёт юбілейнага парадку, яго гістарычная частка. Наперадзе ідуць юныя барабаншчыкі ў будзёнаўскіх і доўгіх навалерыйскіх шынедзях. Баровыя водбелыя клядзецца на брэн, на твары людзей, калі пачынае марш сцягавая калона. Нібы з глыбіні дзесяцігоддзяў, выплываюць легендарныя сцягі... Сцяг, які развіваўся на борце «Зары»... Сцяг, пад якім хадзілі ва ўдальны атакі баіцы Першай коннай.

Ідуць людзі з вінтоўкамі ўзору 1891 года. Апанутыя яны паронаму: хто ў скурных куртках, хто — у паліто, перацягнутых ваеннымі рамнямі. Гэта — чырвонаявардзельцы. У бескапырках, у бушлатах, перакрываючых кулямётнымі стужкамі, шырынём кроўкам перасякаюць плошчу рэвалюцыйны матросы, уваскрашаючы ў палліці гераічны каэтрычніцкі дні.

Аркестр млінае рытм, сустракаючы легендарную конніцу, затым праносіцца танкі. Рухаецца артылерыйскі дывізіён на коннай ідзе, за ім — дывізіён бронеаўтамабіляў — дакладная копія тых, што можна

было сустраць на вуліцах рэвалюцыйнага Піцера.

Юбілейны парад працягваецца. Юныя барабаншчыкі адкрываюць марш часцей нашай Арміі. Ідуць слухачы ваенных навучальных устаноў.

На Краснай плошчы — дэсантнікі, марская пяхота, ваенны дывізіён, якія носіць імя рыцара рэвалюцыі Ф. Э. Дзяржынскага. Ідуць сувароўцы і нахіваючыся.

Пачынаецца шэсце магутнай ваеннай тэхнікі нашых сухапутных войск. Упершыню праходзяць падраздзяленні сухапутных войск, аснашчаныя самымі дасканальнымі баявымі машынамі, якія дазваляюць мотапяхоце паспяхова весці баі ў высокім тэмпе на вялікую тэрыторыю.

Усё навакол напаяўняецца гулаам магутных рухавікоў. Ідуць танкі. Перад трыбунамі — высокаэфектыўныя зенітныя сродкі, прызначаныя для прыкрыцця сухапутных войск. Сярод іх упершыню ўдзельнічаюць самаходныя зенітныя комплексы з трыма ракетамі. Яны здольны ў абстаноўцы маневраных баявых дзеянняў дакладна паражаць паветраныя апараты, у тым ліку і тыя, што ляцяць на гранічна малых вышынях.

На плошчы — артылерыя. Яе завяршаюць ракетныя ўстаноўкі, якія па сіле агню шмат разоў пераўзыходзяць сваіх папярэдніц — славетныя «кацюшы».

На Красную плошчу ўступаюць ракеты. Імі аснашчаны ўсе віды Савецкіх Узброеных Сіл. Усе тыпы нашых ракет валодаюць высокай гатоўнасцю да неадкладнага пуску, дакладна паражаюць цэль.

І вось закончан парад. Кожны, хто глядзеў яго, нібы ўбачыў увесь шлях нашай Арміі — з кастрычніка 1917 года і да нашых дзён.

Парад ішчэ раз паказаў, што Савецкія Узброеныя Сілы — гэта несакрушальная апора

міру і бяспекі сацыялістычнай Радзімы, верны оапы саратнікі арміі браціх сацыялістычных краін.

Мінутнае зацішша над Крамлёўскім узгоркам, і Красную плошчу залівае колер рэвалюцыі, колер Каэтрычніцкай рэвалюцыі. Удзельнікі галаўной калона, апанутыя ў чырвоныя касцюмы, нясудць ботні пунсовых паліцішчаў. Адкрываюць шэсце ведаарны сцягі з партрэтам Леніна і словамі: «Вялікі Каэтрычнік».

Кумачовыя флагі, якія развіваюцца на аўтамашынах, — першыя старонкі свята. На іх — партрэты Маркса, Энгельса, Леніна, партрэты членаў Палітбюро ЦК КПСС. Золатам гарыць лозунг: «Няхай жыве марксізм-ленінізм — вечна жые вое рэвалюцыйнае вучэнне!».

На момант заміраюць рады. «Радзіме — слава!», «Савецкаму народу — слава!», «Партыі Леніна — слава, слава, слава!» — грыміць над плошчай. Сотні яркіх кумбавы вырастаюць у калонах — з букетамі кветкаў да трыбун бігуць дзеці. Пяцьдзесят хлопчыкаў і дзяўчынак у нацыянальных касцюках нароўду нашай краіны пад'ямаюцца на Маўзалея і падносяць кветкі кіраўнікам партыі і ўрада, замежным гасцям.

Святочнае афармленне калона напамінае аб слаўным пяцідзесяцігоднім шляху нашай Радзімы — ад першай лямпачкі Ільіча да цалых мораў электраэнергіі, ад рабочага молата і сялянскай сахі да заводзгаўтаматаў, ад цэпры і непісьменнасці да вяршын адукацыі, культуры, навукі.

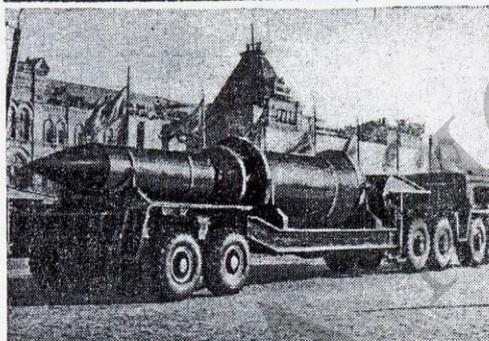
Лунаюць над калонамі Каэтрычніцкія заклікі ЦК КПСС. Яны славяць савецкі народ, абвешчаюць здравіцу ў гонар дружнага народаў Савецкага Саюза. На транспарантах — палымяныя словы, у іх — зварот да народаў свету, трытва і клопаты аб лёсе чалавецтва. ...Над калонамі шырыцца песня:

Вышлі мы все из народа, Дети семьи трудовой...
Яе спяваюць на плошчы ўвесь кі Каэтрычнік — студэнты, маладыя будаўнікі, рабочыя, прыняўшы ад бацькоў і дзядоў астафету рэвалюцыі.

Красная плошча ішчэ не бачыла такой яркай усенароднай урачыстасці. І калі апошні вал кумачовага прыбою пракашчўся ля гранітных трыбун Маўзалея, на плошчу вышлі тысячы камсамольцаў. Над іх радамі вырастаюць велізарныя літары — на ўсю шырыню плошчы узнікаюць словы:

«Народ і партыя адзіны!»
Магутнае «ура» перакатваецца па плошчы, і як заключны акорд урачыстасці ў неба ўзлітаюць гроні пунсовых шапоў, якія нясудць у вышыню вымыслы з надпісам: «50 гадоў Каэтрычніка».

Урачыста гучыць мелодыя «Інтэрнацыяналу». Пад гукі партыйнага гімна краіна пачынае марш у другую палавіну першага стагоддзя сацыялізма. Краіна ідзе ў будучыню!
(ТАСС)

НА ЗДЫМКАХ: Парад войск Маскоўскага гарнізона на Краснай плошчы. Праходзяць магутныя баявыя стратэгічныя ракеты. Кожная з іх здольна гарантавана даставіць на аб'ект арасара ядзерныя зарады вялікай магутнасці. Такіх магутных ракет няма ні ў адной арміі свету.

Гістарычная частка парадку. Ідуць рэвалюцыйныя матросы. Дэманстрацыя прадстаўнікоў працоўных на Краснай плошчы. Фотахроніка ТАСС.

дзіцячога
з пунсовым
артамаматы

ПАД СЦЯГАМІ ВЯЛІКАГА КАСТРЫЧНІК

**ПАРАД ВОЙСК І ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ МІНСКА
7 ЛІСТАПАДА 1967 ГОДА**

Дзень 7 лістапада прыйшоў да нас як самае радаснае і жаданае свята. Затонная горадзец перапаўнае нашы сэрцы — горадзец першаадрывальнікаў нім і ніколі нязвычайных шляхоў рэвалюцыйнага сацыялістычнага пераўтварэння грамадства, горадзец сцяганосцаў сусветнага прагрэсу.

У нізкі кумача наша родная Беларусь. Край непраходных балот і дрэмучых лясоў воляй партыі і народа ператворан у магутную індустрыяльна-калгасную рэспубліку. Поступ індустрыяльнай магутнасці яе настолькі вялікі, што цяжка паддзецца параўнанню. У гэтым годзе аб'ём вытворчасці прамысловой прадукцыі ў параўнанні з 1913 годам павялічыўся ў 73 разы. Трактары і магутныя аўтамасавалы, аўтаматычныя лініі і пераключальныя станкі, сласавыбарачныя камбайны і пад'ёмна-транспартнае асталяванне, бульдозеры і меліярацыйныя машыны, матары і матэцыклі, казаладзіжнікі і тэлевізары, складаныя прыборы і вырабы кімлі, тканіны і абутак — далёка няпоўны пералічак таго, што дае беларуская прамысловасць.

Цэнтральная плошча сталіцы Беларусі На трыбуну падмаванцы П. М. Маішэраў, Ц. Я. Ніслаў і М. Макараў, С. А. Пілатовіч, І. Я. Палюкоў, С. О. Прытчык, А. А. Смірноў, Ф. А. Сурганав, Г. М. Жаўніцкі, А. І. Белаў, У. Г. Каменскі, С. М. Кішкін, І. Ф. Калімаў, П. Л. Коханав.

Пачынаецца парад войск Мінскага гарнізона. Ён пераказвае нам прадэманстраваў, што нашы ўзброеныя сілы ўжо ўсё пераабоднае, каб адстаяць заваб-

вы Кастрычніка, даць сакрушальны адпор усім, хто адважыцца парушыць нашу мірную працу.

Пасля параду пачалася дэманстрацыя. Святочнае шэсце адкрываюць старыя бальшавікі. Гэта яны пляч дзесяцігоддзяў назад ішлі на штурм капіталізму. Асененыя чырвоныя сцягам з сілэзтам У. І. Леніна, ветэраны партыі ўзначальваюць тэатралізаваны марш-парад «Гэтых дзён не змоўне слава».

Гучаць маршы тых палымяных гадоў. На плошчы з'яўляецца гіганцкае пано. На ім на малельных легендарных вайсковых «Аўрора». На другім пано — галоўныя вароты Зямляга. І раптам наступаюць цыснюно разрывае гарматы рэскаст. Ён зліваецца з магутным «ура!». На плошчу накіроўваецца паток штурмуемых. Над натоўпам узняўся чырвоная палотнішча, на якой напісана: «Уся ўлада Саветам!».

З затонем дыханнем наглядзіць мінчане за сцэнамі, якія ўскірашаюць слаўную старонку гісторыі Савецкай дзяржавы, падзеі, якія ўзрушылі ўвесь свет, з'явіліся пачаткам зры сацыялізма. На плошчы пад грамавое «ура!» і гукі «Інтэрнацыяналу» праходзіць бранявік. Ільч гаворыць прамоў. Яго вітаюць узброеныя рабочыя, матары і салдаты. Усе паўтараецца так, як гэта было 50 гадоў назад.

Этап за этапам адлюстроўвае марш-парад слаўных шлях нашай Радзімы. У тэатралізаваным прадэманстраванні знайшлі сваё адлюстраванне грамадзянская вайна, гады мірнай стваральнай працы, гералізм і мужнасць савецкіх людзей ў барацьбе з фашысцкімі захопнікамі, мірная стваральная праца ў пасляваенныя гады.

На плошчу ўступаюць народны дэманстрантаў. Яркімі кветкамі з'яўляюцца раёныя эмблемы, наперадзе — партреты У. І. Леніна. Шуміць можа кромачы-высокіх сцягоў на асеннім ветры, паліе ансамбл Памятных юбілейных сцягоў над радамі дэманстрантаў — лепшых з лепшых калектываў, чые поспехі высокая ацэнены наперадзіні свята.

Дарагая рэліквія асяніе і стан набудаўнай завода імя Кастрычніцкай рэвалюцыі. Шмат добрых спраў на рахунку гэтага ветэрана прамысловасці горада, шмат у яго і дастойных ўзнагарод. Побач з Памятнымі сцягам — пераходзіць сцяг райкома КПБ і райвыканкома, а сам заводскі сцяг увенчан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. У калоне заводскага раёна ідуць калектывы аўтамобільнага і трактарнага заводаў. Яркая пазалоты з'яўляюцца ордэнаў Леніна. Вышэйшую ўзнагароду Радзімы заводскія калектывы атрымалі за поспехі ў

выкананні заданняў мінулай сямігодкі, за распрацоўку навінаў і стварэнне новых аўтамобіляў і трактараў. А гэтым нядаўна аўтазаводам і трактаразаводам уручаны на вечнае захоўванне Памятны сцягі ЦК КПСС, Праэдыума Вярхоўнага Савета СССР, Савета Міністраў СССР і ВЦПС.

Мінчане рапартаўюць партыі і Радзіме аб поспехах, дасягнутых у гонар юбілею Савецкай дзяржавы. Датарміюна выканан план дзесяці месідуў, вылучана звышпланавая прадукцыі амаль на 50 мільянаў рублёў.

Сённяшні Мінск — гэта буйны індустрыяльны цэнтр краіны. Ён дае амаль п'ятую частку агульнаасяознай вытворчасці трактараў і аўтаматычных ліній, шостую частку матэцыклаў, амаль сямь працэнтаў тэлевізараў.

У калоне Ленінскага раёна — буйнейшая ў рэспубліцы вышэйшая навуцальная ўстанова — Беларускі Дзяржаўны ўніверсітэт імя У. І. Леніна. Дзесяткі тысяч фізікаў, хімікаў, матэматыкаў, фізіолагаў, юрыстаў, журналістаў, історыкаў і іншых спецыялістаў для народнай гаспадаркі і культуры выйшла са сцен гэтай вуну.

На плошчу ўступае беларуская навука — раён Акадэміі навуц БССР Інстытутаў. Калі бачыць шматлікі атрад прадстаўніц навуцы, міжволі прыхо, параўнані. Да рэвалюцыйнай рэспубліцы не было най вуну, не вылося ніякай луюкай работы. За гады Свай улады створана 185 новых устаноў, 28 ану чатырох тысяч дактароў і дыдагатаў навуц працоўны

З рапаратамі працоўны рамаг па плошчы прайшлі лектывы завода аўтамат ліній, станкабудуцкай і авіяцкі, чыгуначнік.

Дэманстрацыя завяршыла малюнічым відзішчам — казам дасягненняў фізікунікаў і спартсменаў. Трыццёла віталі малдых, адных умельных удзельнікаў аркага шэсця.

Пад шаласценне юбіле сцягоў, у абстаноцы ў роднай урачысцяці дамаці і мітынгі працоўных шлі ва ўсіх гарадах і рэспублікі. Працоўныя БССР прадэманстравалі сваю таванісць вакол Каменісты партыі і Савецкага ўрада, гатоўнасць прымыжыць хі любімай Радзімы.

(БЕЛТ)

АДЗІНСТВА І ЗГУРТАВАНАСЦЬ

ТРАДЫЦЫЯ ў нас такая: пры сустрацы вітаць адзін аднаго словамі: «добры раніцы!», «добры дзень!», «здраствуйце!». А калі ўжо надыходзіць змянальны дзень, дабаўляюцца добрыя словы — са святамі!

Гэтыя словы паўсюдна можна было чуць напярэдзіні 50-годдзя Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, у дзень яго святкавання. Пры сустрацы людзі шыра адзін аднаму жадалі поспехаў у працы, шчасця і радасці ў асабістым жыцці.

Ужо з самай раніцы 7 лістапада вілесчане пачалі збірацца на плошчу імя У. І. Леніна на традыцыйны ўрачысты мітынг. Дажылівае хмары не змаглі стрываць людскога патку і багдэрага свечоннага настрою гараджан.

Старшыня выканкома гарадскога Савета дэпутатаў працоўных І. М. Трус адкрыў мітынг і прадставіў слова сакратару раёйнага камітэта партыі Г. Ф. Фядотава. Прамоўца юрачыты спыніўся на рэвалюцыйным шляху профіцэня нашай Радзімай за 50 гадоў Савецкай улады, расказаў аб дасягненнях, з якімі вілесчане сустраклі паўснавы юбілей Вялікага Ка-

Дэманстрацыя працоўных у горадзе Вілейцы 7 лістапада 1967 года

стрычніка, назваў пераможцаў перадкастрычніцкай вахты. Напярэдзіні свята бюро Вілейскага РК КП Беларусі, выканкомы гарадскога і раённага Саветаў дэпутатаў працоўных падвалі вынікі сацыялістычнага спаборніцтва прадпрыемстваў прамысловасці, транспарту, будаўніцтва і гандлю па дастойнай «сустрачы» 50-годдзя Савецкай улады. Пераможцам свядо прамысаовых прадпрыемстваў прызнан калектыв Вілейскага лясгаса, якому ўручан пераходзіць Чырвоны сцяг райкома КПБ, выканкомаў раёнага і гарадскога Саветаў.

Калектыв лясгаса ўзнагароджан таксама юбілейнай граматай райкома КПБ і раённага Савета дэпутатаў працоўных. Другое месца прысуджана калектыву Вілейскіх механічных майстэрняў, трэцяе — ка-

лектыву Вілейскага гархарч-камбіната.

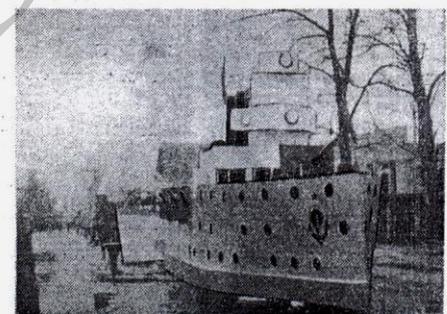
Сярод будаўнічых арганізацый пераможцам выйшлі калектыв ДЗУ-162, а сярод гандлёвых — калектыв лясгандлёвай базы.

Падведзены таксама вынікі сацыялістычнага спаборніцтва калгасаў і саўгасаў раёна. Саўгасу «Любань» і калгасу імя Леніна, якія занялі першае месца, уручаны пераходныя Чырвоныя сцягі райкома КПБ і райвыканкома.

Тав. Фядотаў называе імяны лепшых людзей Вілейшчыны, Гэта Герой Сацыялістычнай Працы званнява па льну калгаса «Чырвоны сцяг» Марыя Іванаўна Касяк, дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР механізатара калгаса «Сувімічы» Уладзімір Александравіч Балкоўскі і свінарка саўгаса «За мір» Ядвіга Іванаўна Залучка і многія-многія іншыя таварышы.

Ад імя рабочых горада і раёна удзельнічаў мітынгу вітаў майстар рамонтнага завода М. В. Мамай, ад італігенцыі — дырэктар школы-інтэрната, удзельнік партызанскага руху на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны У. П. Шуцкі, ад камсамольцаў і моладзі — сакратар райкома камсамола Ю. І. Барсукоў. Ад п'янераў і школьнікаў Вілейшчыны выступіла вучаніца другой школы горада Ніна Аверына. Пачынаецца ўрачыстае шэсце свечонных калон. Дружныя воплескі раздаюцца на плошчы, калі паяўліся вялізны макет легендарнага крайсера «Аўрора». У памяці ветэранаў рэвалюцыі, у памяці тых, хто нарадзіўся і выхаваўся пры Савецкай уладзе, нібы жывымі ўзаскрэслі падзеі даленіх настрычніцкіх дзён 1917 года. На плошчы паяўляецца легендарная конармейская тачанка, а за ёю матэцыклісты пранеслі 15 сцягоў сацыялістычных рэспублік.

Навуцэнцы СПТВ-16 падрыв-

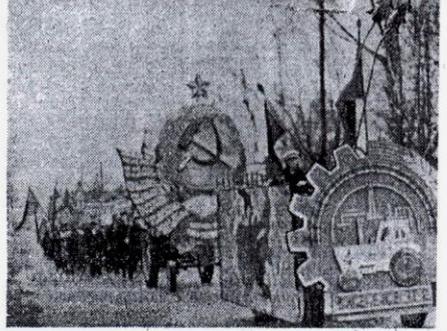
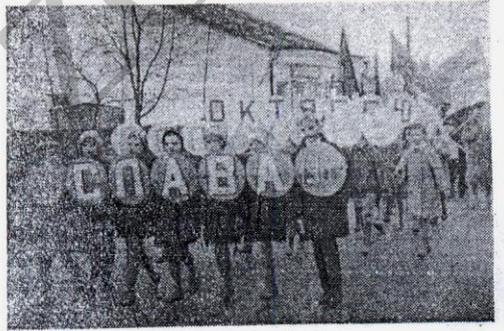

тавалі манет Брэсцкай крпасці. На легкавых машынах праехалі ветэраны рэвалюцыі, грамадзянскія і Вялікай Айчыннай вайны. Праходзіць калона, якая ўвасабляе сабой партызан Айчыннай вайны. Адзін з Вілейцы і ў раёне пад удзельнікаў мітынгу, стары ўжо чалавек, мусіць, прыгавочы тья суровыя гады, снагзаў: «Успаміны дакладнейшыя, нібы я зноў апынуўся ў родным партызанскім атрадзе».

Па плошчы праходзіць вучні ўсіх гарадскіх школ, пераможцы сацыялістычнага сніцтва, сотні і сотні працоўных горада.

Святкаванне 50-годдзя кай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі працяг Вілейцы і ў раёне пад д далейшай мабілізацыі пных на датэрміновае выні піцгадовага плана, стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базі муніцыпа.

НА ЗДЫМКАХ: дэмацыя ў горадзе Вілейцы. Фота М. Жоу

Добры настрой у вучняў Куранецкай сярэдняй школы. Напярэдадні 50-годдзя Вялікага Кастрычніка яны атрымалі выдатны падарунак — новы будынак школы.
Фота Г. БОКУНА.

КРУТАЯ ДАРОГА

САМА не ведаю, якім чудам захаваўся ў мяне руплівы зборнік «Паднявольныя песні», які я знайшла з месца таму назад. У ім змешчана паўсотні вершаў, што напісала я ў часы беларускай акупацыі. Большасць твораў давалася складуць у вільскай турме і захоўваць у памцаі. І толькі ўжо на свабодзе паднявольныя песні радкіма ляглі на аркушы паперы.
Кажуць, што цяжка ланцугі сталёныя.
Кажуць, што сэрца ў мурах закінуў.
Кажуць, пакінуў пяро і паперу.
А я не веру.
Адно мне цяжка, што ў лясак Лёс маю хатку. Але я не згіну.
Новым рассветам раскінуў па лесе

Букеты кветак.
Гэта радкі з верша «Кажуць мне людзі...». І калі я сёння гартаю старонкі свайго зборніка, у памцаі маёй, прад вачыма маймі этап за этапам паўстае крутая дарога, якой давялося ісці ў годзі панскай навалы.
Куранец. Пяты клас. Тады я ўпершыню глыбока пазнаёмлілася з роднай літаратурай дэмакратычнага напрамку. Забеспечыла

валі мяне кніжкамі, часцісамі, газетамі студэнты Вільскай беларускай гімназіі Саша Хадзіньскі (цяпер настаўнік Куранецкай сярэдняй школы Аляксандр Андрэвіч Хадзіньскі) і яго сябры. Праз гімназістаў наладзіла перапіску з супрацоўнікамі часопіса «Налоссе», штоўднёвіка «Беларускі летапіс», газеты «Шлях моладзі». Мінуючы некаторы час, сама пачала друкавацца ў гэтых выданнях.
У 30-я годзі наладзіла сувязь з Цэнтральнай падпольнай арганізацыяй КПЗВ (Камуністычнай партыі Заходняй Беларусі). Аляксандр Ігнатэвіч Круцкі і Андрэй Іванавіч Вальнец забеспечвалі нашу падпольную яэйку друкаванымі лістоўкамі. Мы гэтыя лістоўкі расклеівалі на сценах, раскідалі па балыхаках. А ў рэвалюцыйныя святы на дамах ланска паслугаю або на Украваўх будынках вышывалі чырвоныя сцягі.

То была паднявольная дзейнасць. Шырай сталі выкарыстоўваць і легальныя магчымасці. Хоць пад строгім наглядам паліцыі, але ў вёсках Сцебэрэкі, Талуць, Сіўцы, Варонічы ставілі спектаклі па беларускіх п'есах «Раскідае гняздо» і «Мікітаў лапаць» і іншых творах. Хацелася роднае слова твора да людзей, праз роднае сло-

ва будзіць у Чалавека свядо- мяя пачуці.
У 1936 годзе я і некаторыя мае таварышы па барацьбе па даносу вясковага солтыса трапілі ў турму. Шэсць дзён следства вяла беларускае дыфендэ- ва. Перад вачыма і цяпер паў- стае той жудасны час. У першым пакоі на драўляным шчы- ту, наштапіт класнай дошкі, — прылады катавання: гумовая палка, металічная зубастая ла- па, якой да хрусту касцей сіс- келі рукі, розныя шылаватая рэчы. Разлік просты: чалавек слабейшай волі, убаўчыўшы ўсё гэта, заенчыць і пачне пра- сціт літасці.

Мы маўчалі, хоць білі нас бізунамі, засоўвалі пад пазногці іголки, зашчэмлівалі пальцы рук у дзверы, з дапамогай спе- цыяльных прыставак улівалі праз нос ваду ці газу. Не вытрымаў катаванняў мой та- варыш па падполлі Платон Шыяна — яму адбілі лёгкія. Юна памёр.

За шэсць дзён следства не закончылася. Арыштаваных пе- радалі ў турму. Адтуль яшчэ доўга вадзілі нас на допыт. І хоць нічога ад падполшчыкаў следчыя не дазналіся, нас судзілі. Мне, як і іншым падсуд- ным, прапанавалі, згодна з за- конам, наняць адваката. Я ад- мовілася. Я сама сябе абараня- ла, выступішы перад судом з абвінавучай прамовай.

Праз два гады мяне выпусці- лі на волю. Але з гэтых пор, аж да верасня 1938 года, я знахо- дзілася пад публічным нагля- дам паліцыі. Два разы на месяц трэба было з'яўляцца ў Кура- нецкі пастарунак для рэгістра- цыі. Тут у цябе пыталіся, куды ты збіраешся ісці ў бліжэй- шыя два тыдні, у якім адзенні будзеш хадзіць. Цябе рэгулярна наведваў паліцэйскі ў хаце.

У 1938 годзе, напярэдадні Першамай, мяне зноў арышта- валі. Без усялякіх падастаў «прафілактыні». Каб людзям не бунтавала на майскае свята.
Верасень 1939 года прынес мне і ўсім майм землякам выз- валенне. Сонца Кастрычніка за- язла над усёй былой Заходняй Беларуссю. Кастрычнік у ма- ім лёсе — гэта ўсё для мяне: і кіпушае жыццё, і смяя, і пен- сійнае забеспячэнне, і вышэй- шая медыцынская адукацыя, якую атрымаў мой сын Аляк- сей.

ГАННА НОВІК,
член Саюза пісьменнікаў Бе- ларусі.
в. Варонічы.

Ім сустрэкаць стагоддзе

Сорак пяць першакласніц Сорак пяць пар рознакаля- вых вачэй. Святлана Паўла Трацяцківа, прынтаўшыся дзецім, па-мацярынску да- вым голасам гаворыць:
— Селі роўненька. Ручкі кіладзём на парты.

І урок пачаўся. Хлопчэ дзятучыні празаймаўся тэ- кі два месяцы. А яны ўжо па складах, а беспамыслыя слова ў слова чытаюць пры- сказы, перадаюць змест пры- танага, складаюць па ма- ках апавяданні. Віця Валда Ляўска Кароца, Саша Вожа Максім Ніхаеў, Саша Кар Тамара Пырко, Люда Анд- Оля Карповіч, Саша Ціхаў Люба Ігнатэва... Міжволі гадзеш славы вучоных: дзеці нашай Радзімы, дзеці створаны неабходны ўм для вучобы, развіваюцца на лепш і хутчэй, чым ра- ва.

І яшчэ аб адным з зайд- коў дамаеш: ім, сённяшнім школьнікам, сустрэкаць стагоддзе Вялікага Кастрыч- Магчыма тады, праз пачы- сят гадоў, нехта будзе гар- рабёну газету і захоча і- сішыя на слядах вучнёў па- га класа юбілейнага года. сумняваюся, што сярод зноўдзіца і вучоных, і і- неры, а магчыма, і падарок міжлітанетных прастораў: бы яны ні сталі, але заў- з удзячнасцю будуць ус- наць сваю настаўніцу, першай адкрыла ім вочы свет, прывіла любоў да да жыцця.

М. ГАЙДУ
Вільскай ЦШ № 1.

ТЭЛЕБАЧАННЕ

АУТОРАК, 7 лістапада
9.40 Праграма перадач. 9.45 МАСКВА. КРАСНАЯ ПЛОШЧА. ВАЕННЫ ПАРАД І ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРАЦОУ- НЫХ (М). 11.00 МІНСК. ЦЭН- ТРАЛЬНАЯ ПЛОШЧА. ВА- ЕННЫ ПАРАД І ДЭМАН- СТРАЦЫЯ ПРАЦОУНІХ. Пасля заканчэння — «Сіда барыць за рабочую справу». Прэм'ера тэлевізійнага музычна- нага фільма (М). 15.40 Да 50- годдзя Савецкай улады. «Рэва-

люцыя здзейснілася». Перада- ча з Ленінграда. 16.00 «Мілая сэрцу Ачына». Святочны кан- цэртны агляд. Праграма каля- ровага тэлебачання (М). 17.30 «Юбілейны Кастрычнік». Рэ- партаж пра ваенны парад і дэ- манстрацыю працоўных (М). 19.30 «На агеньчык». Святоч- ны выпуск (М). 21.20 «Салют Радзімы» (М). 22.00 «Кастрыч- нік». Прэм'ера мастацкага фільма. Новая агучная рэдак- цыя (М).

СЕРАДА, 8 лістапада
9.55 Праграма перадач. 10.00 «Будзільнік» (М). 10.30 «Слу- хай нас, Радзіма!». Рэпарт- пьеры. Трансляцыя на Мас- кву. 10.45 Краіна святочная. Канцэрт ленынградскай пляне- ры. Перадача з Ленінграда.

11.35 «Улада Саветам! Зямля салынам! Мір народам!» Да 50- годдзя 2-га Усерасійскага з'ез- да Саветаў (М). 12.05 Краіна святочная (М). 12.20 Для школьнікаў. «Тады, у студзе- ні». Прэм'ера тэлевізійнага фільма «ПУТЬ ПОВЕДЫ» — орган Вільскага райкома Камуні- стической партыі Беларусіі, райкома і горскаго Советов депутатов трудящихся, г. Вільека Мінскай обл., БССР.

мастанкага фільма (М). 13.45 Пацічы экран. «Незвычайная прыгода». Мультипликацыйны фільм. 14.00 Кубак СССР па футболе. Фінал. «Дынама» (Масква) — ЦСКА (М). 16.30 «Лунаюць Кастрычніка сцягі». Выпуск «Беларускай панара- мы». 17.00 «Каўказская палон- ніца, або новыя прыгоды Шу- рыка». Кінанамеўды. 18.20 «Равеснік» запрашае ў кара- год. Канцэрт народнага дэля- чага ансамбля Палаца культу- ры прафсаюзаў БССР. 19.00 Краіна святочная (М). 19.10 «Маёр Віхр». Прэм'ера тэле- візійнага мастацкага фільма. Першая серыя (М). 20.30 Тэле- візійныя навіны (М). 21.00 «КВН-67» (М).

ЧАЦВЕР, 9 лістапада
10.00 «Слухай нас, Радзіма!». Рэпарт пьеры. Перадача з Чалыбіна. 10.15 Для малод- шых школьнікаў. «Пуда-зяр- нятка». Прэм'ера тэлевізійнага фільма (М). 10.45 Для дзяцей. Ю. Сотнік. «Проста жах».

кага тэлебачання. 12.15 Пра- грама перадач. 12.20 Музыч- ная шкатулка. 12.45 Для дзя- цей. «Юнацтва ў дарозе». Тэ- левізійны альманах. 13.30 «Як стаць вялікім». Мультиплика- цыйны фільм (М). 13.50 Літа- ратурны тэатр. Е. Дабрына. «Тры сустрэчы» (М). 14.30 «На агеньчык» (паўтор перада- чы ад 7.ХІ) (М). 16.00 Пер- шынство СССР па хакею. СКА (Ленінград) — ЦСКА. Перада- ча з Ленінграда. У перапынку — тэлевізійныя навіны (М). 18.20 «Я працую чараўніком». Цыркавая праграма. Перадача з Ленінграда. 19.20 «Маёр Віхр». Прэм'ера тэлевізійнага мастацкага фільма. Другая се- рыя (М). 20.30 Тэлевізійныя навіны (М). 21.10 «Вас чака- юць героі аперэт». Агляд па- старонках аперэт савецкіх кам- пазітараў (М).

КІНАТЭАТР „МІ

7, 8 і 9 лістапада д- струцыя кінафільм «Фар- а з 10 лістапада — кіна- «Вайна і мір» (трэцяя сер- Школьнікі змогуць па- дзець кінафільмы «Ціму- каманда» і «Ідзі туды, і даю куды».

СЕЛЬСЬКІЯ КЛУБЫ

У святочныя дні адбу- канцэрты мастацкай сам- насці, масавыя гулянні.

Наступны нумар газеты дзе ў суботу, 11 лістапада

Рэдактар В. С. ШКАВ

ПІШЫЦЕ ПА АДРАСУ, ЗВАЊЦЕ ПА ТЭЛ

г. Вільека, вул. Вадаг'янава, 35. Тэлефоны: рэдакт- 24-31, намесніка рэдактара, сакратара і аддзелаў — бухгалтэры — 23-85, друкарні — 25-83.

Друкарня газеты «Шлях перамогі». Зак. 1030. т. 90

21.11.1967

сакратар партыйнай арганізацыі камбіната.

мі выходзілі швачкі цэха № 15, які ўзначальвае каму-

паспяховага завяршэння другога года пяцігодкі ў цэлым.

У ГОНАР ПЕРШАГА СТАРШЫНІ

Вуліца Міхалёнка. Гэтая назва паявілася на карце горада ў перадсвяточныя дні. Пазаўчора тут адбыўся ўрачысты мітынг, прысвечаны адкрыццю мемарыяльнай дошкі ў гонар першага старшыні Маладзечанскага валаснога выканкома Івана Адамавіча Міхалёнка. Мітынг адкрыў першы сакратар гарадскога камітэта партыі К. І. Туровіч. Права адкрыць дошку ён прадастаўляе

ганароваму грамадзяніну горада Герою Савецкага Саюза М. У. Ларыну. Спадае пакрывава, адкрываючы дошку з надпісам: «Вуліца названа імем першага старшыні Маладзечанскага валаснога выканкома, а пазней камбрыга Чырвонай Арміі Івана Адамавіча Міхалёнка. 1891—1967 гг.»

Пра жыццё, рэвалюцыйную і грамадскую дзейнасць І. А. Міхалёнка, сустрэчы з ім рас-

казаў намеснік дырэктара абласнога краязнаўчага музея Г. А. Каханойскі. Затым слова было прадастаўлена арганізатару папашкольнай і пазакласнай работы СШ № 5 М. Р. Траскуновой, сакратару камсамольскай арганізацыі трэста сталовых і рэстаранаў Раісе Шульцавай.

Шчыра падзякаваў за ўшанаванне памяці брата У. А. Міхалёнак.

НА ЗДЫМКУ: першы сакратар гаркома партыі К. І. Туровіч адкрывае мітынг.

Фота М. Асаевіча.

пытанні:

1. Аб выніках кастрычніцкага (1977 г.) Пленума ЦК КПСС, нечарговай VII сесіі Вярхоўнага Савета СССР і задачах гарадскога Савета, якія вынікаюць з даклада Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, Старшыні Канстытуцыі пай Камісіі таварыша Л. І. Брэжнева «Аб праекце Канстыту-

цыі і інфармацыя аб ходзе выканання рашэння гарадскога Савета па выкананню паставы Вярхоўнага Савета БССР «Аб стане і далейшым паліпшэнні культурна-масавай работы сярод насельніцтва рэспублікі» і крытычных заўваг і прапаноў дэпутатаў, выказаных па гэтаму пытанню.

Пачатак работы сесіі ў 14 гадзін 30 мінут.

ДА ВЕДАМА ДЭПУТАТАУ РАЙСАВЕТА

Сесія райсавета народных дэпутатаў пераносіцца на 31 кастрычніка г. г.

Пачатак работы сесіі ў 10 гадзін у зале пасяджэнняў райкома КПБ.

Об открытии по ул. Михаленка в г. Молодечно мемориальной доски в честь первого председателя Молодечненского волостного исполкома Михаленка Ивана Адамовича.

Газ. «Святло камунізму» орган Молодечненского райкома и горкома КП Белоруссии, районного и городского Советов народных депутатов, № 172 от 29.10.1977 г.

Указом Президиума Верховного Совета СССР к 50-летию Великой Октябрьской социалистической революции был учрежден орден Октябрьской революции, кстати, первыми городами, которые получили эту награду стали Ленинград и Москва (1967).

Много событий, посвященных приближавшемуся 50-летию Октября, произошло и в нашей республике, и на Молодечненщине. Так, 1 ноября 1967 года в г.Минске вышел первый номер газеты «Вечерний Минск»;

- сельскохозяйственная артель (колхоз) имени Янки Купалы Молодечненского района решением Миноблисполкома стал называться колхоз «50-летие Октября»;

- 6 ноября 1967 года на торжественном заседании Молодечненского городского комитета КПБ и городского Совета депутатов трудящихся были вручены свидетельства о присвоении имени 50-летия Октября: жировому отделению Молодечненского мясокомбината, сборочному цеху фабрики музыкальных инструментов и колонне локомотивов паровозного депо;

- в ноябре 1967-го, накануне годовщины праздника, в г.Молодечно открылся магазин-гастроном "Юбилейный". Обслуживали посетителей более ста квалифицированных продавцов (сейчас в здании магазина находится Дом обуви)...

7 ноября 1967 года в родильном отделении Молодечненской городской больницы родилось... СЕМЬ малышей! Редакция газеты «Мінская праўда» передала мамам письменные поздравления с пожеланием: «Думаючы ў гэты слаўны дзень аб той істоце, якой далі жыццё, Вы не можаце не задаць сабе пытанне:

-Кім яно будзе, маё дзіця? Як складзецца яго лёс?»

Гэтае пытанне цікавіць і нас. Таму мы просім Вас перадаць гэта пісьмо Вашаму дзіцяці, калі яно ўвойдзе ў сталы ўзрост.

«Дарагі грамадзянін Краіны Саветаў!

Калі мы пісалі гэта пісьмо, у цябе яшчэ не было імя: тады ты толькі з'явіўся на свет. Табе пашанцавала нарадзіцца ў той дзень, калі ўсе чалавецтва святкавала пяцідзясяцігоддзе Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Цяпер, з далечыні гадоў, мы звяртаемся да цябе з просьбай:

- захавай гэта пісьмо;

- у кастрычніку 2017 года, напярэдадні стогадовага юбілею рэвалюцыі, зайдзі ў рэдакцыю газеты «Мінская праўда» або «Звязда» і раскажы аб тым, як ты пражыў свае пяцьдзясят гадоў;

- калі зайсці не зможаш, напішы аб сабе ў адну з названых газет.

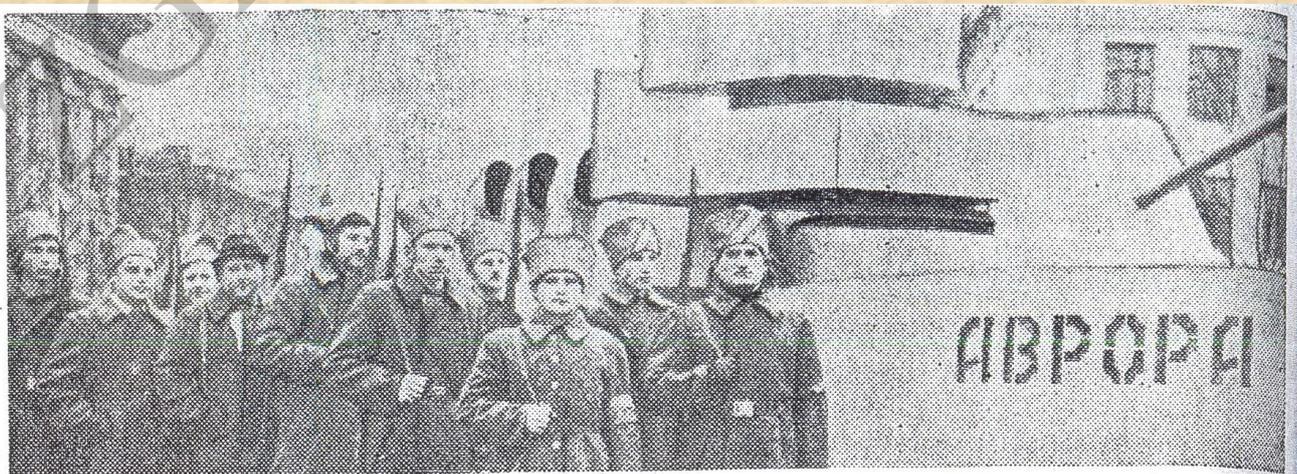
Вельмі просім цябе аб гэтым, Чалавек Камуністычнага заўтра.

Прымі наша прывітанне і пажаданні поспехаў у жыцці і працы.»

Добавим только, что счастливыми мамами, у которых родились “октябрюта-ноябрюта” стали рабочая Молодечненской мебельной фабрики, санитарка Дома инвалидов, рабочая типографии «Победа», рабочая совхоза «Красное» Молодечненского района и др...

“Юбилейной вахте-ударный финиш” - практически в каждом номере юбилейного 1977-го года на страницах «Свято камунізму» (да и всех средств массовой информации) освещались события с рабочих мест. Социалистические соревнования, эстафеты, перевыполнение планов, встречи с участниками революционных и военных событий, награждения Почетными грамотами, орденами и медалями... Это все 1977-й – шестидесятая годовщина Октябрьской революции.

Октябрь-ноябрь 1977 года в г.Молодечно и районе ознаменовался такими событиями, как: появление на карте города улицы имени нашего земляка, члена Коммунистической партии Западной Белоруссии, активиста БРКГ и Товарищества Белорусской школы Андрея Григорьевича Капуцкого (ранее ул.Зеленая); улицы имени генерала Самарско-Ульяновской дивизии, освобождавшей г.Молодечно в 1944 году, Кузьмы Никитовича Галицкого (ранее ул.Локомотивная); рождение тысячного малыша Субоча Андрея; легкоатлетический кросс, посвященный 60-летию Великого Октября; 1 октября-6 ноября жителей и гостей города приглашала предпраздничная торговля; в гости к молодеченцам приезжал заслуженный артист РСФСР Владимир Гуляев (он же – участник Великой Отечественной войны, певец, исполнитель на гитаре, водитель автомобиля и вертолета, сталевар); на праздник книги, посвященный октябрьским праздникам, “приехали” книги из восьми районов Минской области; детский аккордеон “Малыш”, производства Молодечненской фабрики музыкальных инструментов, удостоился права маркироваться государственным Знаком качества; коллектив станкостроительного завода за вклад в успешное освоение изделия самоходного кормоуборочного комбайна КСК-100 получил телеграмму с благодарностью от ордена Ленина завода “Гомсельмаш”; рабочие и служащие треста “Молодечносельстрой” и железнодорожники получили долгожданные квартиры в новых домах по ул.Щорса и ул.Парковой; ансамбль “Колоски” СШ №5 г.Молодечно за участие в телерадиоконкурсе “Чырвоныя гваздзікі” получил диплом 1 степени, участники премировались поездкой в пионерский лагерь “Зубренок”; на базе керамических цехов Радошковичского и Бобруйского промкомбинатов создано республиканское производственное объединение Министерства местной промышленности БССР “Белорусская керамика”...

Маладзечна. 7 лістапада 1977 г. Дэманстрацыя працоўных.